

Umiestnenie
v rámci
Slovenska
hovorí samo za seba

V týchto dňoch
vedenie mesta
podpísalo stavebné
povolenie na nový Lidl

Projektové
a investičné
zámery mesta
na rok 2016

V Tvrdošíne
sa bude hrať
hokejbal

TVRDOŠÍN

NOVINY OBČANOV OKRESNÉHO MESTA TVRDOŠÍN

MÁJ 2016

ročník XXXII

číslo 2

Svätý Michal archanjel,
bráň nás v boji, proti zlosti
a úkladom diablovým,
buď nám ochranou.
Pokorne prosíme:
Nech ho zavrátí Boh.
A ty, knieža vojska
nebeského, mocou božskou
zažeň do pekla Satanáša
a iných zlých duchov,
ktorí sa na skazu duší
po našom meste potulujú.

Ocenenie za spoločné projekty a spoluprácu

Primátor Ivan Šaško a jeho zástupkyňa Vlasta Jančková prevzali 12. apríla v Zakopanom medzinárodné ocenenie.

Na kongrese Združenia Euroregiónu „Tatry“, ako najvyššom orgáne združenia boli mesto Tvrdošín a gmina Kościelisko ocenené ako najlepšie spolupracujúce samosprávy. „Som rád, že sme pre naše mesto túto cenu získali a objektívne môžem povedať, že aj za slúžene,“ hovorí primátor.

Program cezhraničnej spolupráce Poľsko – Slovensko 2007 - 2013 ponúkal niekoľko oblastí, z ktorých bolo možné čerpať eurofondy. Dá sa povedať, že mesto ich využilo v maximálnej miere. Z týchto financií bolo zrekonštruované mestské kultúrne stredisko, cesty, chodníky a parko-

ný chodník v Oraviciach. Keď si uvedomíme, že naše mesto veľkosťou patriace s tým menším dokázalo za

Zľava: Konzul SR v Poľsku, predseda Euroregiónu Tatry, zástupcovia Zakopaného, Tvrdošína a Kościeliska.

viská na sídlisku Medvedzie, hotel Limba a vybudované amfiteáter a relaxač-

päť rokov tieto projekty nielen vytvoriť, ale ich aj zrealizovať, môžeme povedať,

že sa nám podarilo to, čo máloktokej samospráve v rámci celého euroregiónu. Tu je však potrebné pripomenúť, že ku každému projektu bolo potrebné zabezpečiť spolufinancovanie, teda vyčleniť prostriedky z mestského rozpočtu.

No neboli to len investičné akcie. Popri nich sa konalo množstvo aktivít s poľskými partnermi, ktoré boli súčasťou projektov. Boli to veľké celomestské podujatia na našich námestiach a v Oraviciach, stretávali sa zástupcovia samospráv, riaditelia školských zariadení, záchranných zložiek, podnikatelia, konali sa športové podujatia, výmeny žiakov a iné. Komisia pri svojom hodnotení zobrala do úvahy nielen investičné akcie, ale aj rozsiahly počet spoločných (Pokračovanie na 2. str.)

Cesta cez Oravu sa dostala do programu vlády

Po voľbách uskutočnených 5. marca vzišla na základe mandátu koalícia vláda. Tá predstúpila pred Národnú radu Slovenskej republiky (NR SR), kde spolu so žiadosťou o vyslovenie dôvery predložila programové vyhlásenie.

Skladá sa z piatich hlavných bodov: posilniť spoločenskú a politickú stabilitu, pružne reagovať na príležitosti a negatíva vonkajšieho prostredia, plynule pokračovať v podpore hospodárskeho, sociálneho a environmen-

tálneho rozvoja, prehĺbiť hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť Slovenska, posilniť úlohu štátu a ochranu verejného záujmu. V rámci nich sú konkrétne ciele, ktorým sa chce vláda venovať. „Nás, obyvateľov Oravy aj Tvrdošína sa týkajú predovšetkým oblasti cestovného ruchu, cestnej dopravy a pôdohospodárstva. Nebyť toho, situácia Tvrdošína aj celej Oravy by bola opäť posunutá do

úziadia. Máme tak veľkú šancu pohnúť veci dopredu a dostať sa opäť o veľký kus bližšie ku realizácii obchvatu, rozvoju cestovného ruchu a domáceho priemyslu,“ povedal primátor Ivan Šaško.

V oblasti cestovného ruchu má naše mesto aj región čo ponúknuť. Prírodné krásy sa snúbia s históriou aj kultúrnym výžitím. Pre obyvateľov väčších miest, aj tých z „dolniakov“ je čoraz viac atraktívnejšie tráviť dovolenku v domacom prostredí na čerstvom vzduchu. Jednou z úloh programového vyhlásenia, ktorá má práve takéto dovoľenkové správanie ovplyvniť a podporiť je zvyšovanie počtu turistov a predĺženie času, ktorý strávia na Slovensku, čím je

možné vyrovnávať regionálne hospodárske a sociálne rozdiely. „Ide predovšetkým o podporu vidieckej turistiky, cestovného ruchu, pričom väčší dôraz sa bude klásť na podporu rozvoja kúpeľníctva. Tu sa dostávame k jadru veci, a teda k šanci vďaka podpore vlády prilákať do nášho regiónu oveľa viac turistov. Dopravná situácia je témou mnohých mojich verejných aj súkromných rozhovorov. Nedokončená diaľnica, oddiaľovanie jej ukončenia s následným predražením, kvalita odvedenej práce a pod. Nás, ako všetci dobre vieme, sa najväčšmi dotýka otázka vybudovania rýchlostnej cesty R3. Aj tejto téme je v programovom vyhlásení venovaný priestor,“ dodal primátor. Špeciálna pozornosť by mala byť venovaná výstavbe a modernizácii dopravnej infraštruktúry v regiónoch, ktoré patria medzi menej rozvinuté a dostupnosť dopravnej

siete má byť jedným zo základných predpokladov ich ďalšieho rozvoja. Osobitne sa bude vláda venovať rozvoju rýchlostných ciest, medzi ktorými je už spomínaná R3.

Slovensko je prevažne vidieckou krajinou, pričom práve Orava je prototyp vidieka. Hoci nám tu chýba priemysel ako taký, dominantou našej časti krajiny je poľnohospodárstvo. Cieľom politiky vlády je podpora rozvoja vidieka a zlepšenie životných podmienok vidieckeho obyvateľstva. Cesta k podpore zamestnanosti vedie práve cez poľnohospodárstvo, lesnícku výrobu a drevospracujúci priemysel. Vláda má v pláne prijať opatrenia, ktoré majú zabezpečiť a vytvoriť prostredie na prehĺbenie poľnohospodárstva, podporiť rozvoj voľného trhu a slobodnej konkurencie.

Nech nám mestský máj dopraje veľa lásky

Stavanie mája má svoju tradíciu už v stredoveku. Vtedy malo symbolizovať víťazstvo jari nad zimou, či ochraňovať domovy pred zlými duchmi a chorobami. Do podoby, ako ju poznáme dnes sa vyvinula až neskôr.

Máj je mesiac lásky. Prebúdza sa príroda, slnko je na oblohe dlhšie a jasnejšie, aj duša človeka je plná pozitívnej energie. Chce ľúbiť a byť ľúbená. Máj má teda v dnešnom prenesenom význame symbolizovať lásku. Jej čistotu, harmóniu i farebnú rôznorodosť. Veď aj tradícia, ako ju poznáme sa

opiera o ten najvrúcnejší cit, keď chlapci stavali máje svojim

milým, súcim na vydaj. A hoci dnes už máj venuje konkrétnej

osobe málokto, význam tradície zachováva celé mesto pri tom jednom, najvyššom, čo sa tak pyšne týči nad námestím. V sprievode ľudových piesní, melódií a detského tanca sme si ani tento rok nezabudli pripomenúť, že mať rád vôbec nie je zložitá, a že práve toto je podstatou ľudského bytia.

Zachovávaním tradícií spritomňujeme kus histórie. Učíme svoje deti vážiť si domovinu aj zvyky, ktoré robia z ich rodnej zeme výnimočné miesto na zemi. Učíme ich ľúbiť nielen seba a svojich blízkych, ale aj svoje mesto, kraj.

Posila v slove

Nebeský Otče, sme uistení cez Ježiša Krista o istote Tvojej lásky k nám. Predsa koľkokrát sa odhadzujeme, odkopujeme od Tvojho záujmu k nám, na našu vlastnú škodu. Koľko je v nás pýchy. Sebavedomie, že dokážem žiť bez Teba Bože. Isteže, ty nás učíš vo Svätom Písme, že človek vie byť šťastný, aj z hriechu a zo zloby, ale len krátku dobu. Chceme byť spojení s Tebou na celú večnosť. Preto Ťa prosíme, vylej na nás Božieho Ducha, aby sme boli vďační za Tvoj záujem o nás. Aby túto vďačnosť mohli prežívať aj naši blízki, s ktorými žijeme.

Július Chalupa

PRIPOMEŇME SI

50. výročie udelenia štatútu mesta
s účinnosťou od 1. januára 1966

20. výročie vzniku okresu Tvrdošín
s účinnosťou od 24. júla 1996

Mama je najlepší kamarát svojich detí

Slovo mama je tak jednoduché. Deti ho vo svojom živote vyslovia toľkokrát až sa zdá všedné. Mať osobu s týmto oslovením však nie je samozrejmosť. Mať mamu a byť mamou je výnimočné.

V očiach detí je mama superhrdina. Mama je žena v domácnosti a v zamestnaní. Doma má ešte funkciu manželky, kuchárky, upratovačky, práčky, nakupovačky, účtovníčky, vychovávateľky. Dokáže byť na viacerých miestach naraz, myslieť na sto vecí a robiť ďalších desať súčasne. V jednej chvíli umýva riad aj diktuje diktát, v ktorom zhrnie nákupný zoznam na ďalší deň – ryby, ryžu, bylinky aj bryndzu. Hoci má len dve ruky, vie naraz na druhé poschodie vyniesť nákup, aspoň zo dve tašky, najmladšieho potomka a cez telefón plánovať prázdniny s babičkou. Vy, milé maminy, ste naše „superženy“, vzor, z ktorého si berieme do života príklad.

Deti sú radosť – občas si to povieť, raz z úprimnej

radosti, raz možno s ironiou na perách, no viete, že hoci s nami práve hádže puberta pride chvíľa, kedy vám opäť povieme: „Ľúbim Ťa, maminka“ s tou detskou úprimnosťou ako kedysi. Dokážeme naozaj oceniť

každú chvíľu, ktorú ste nám venovali, každú radu, ktorú ste nám do života dali a povieme si: Tá moja maminka mala pravdu! Hoci v jednej chvíli sa búri-

me proti zákazom a prikázom, po čase zistíme, že ste to mysleli dobre, a že práve to bola tá správna výchova, ktorú sme ako deti potrebovali, a vďaka ktorej sme teraz ľudia, čo na svet pozierajú s nadschom. Byť mamou je poslanie na celý život a my, vaše deti, vám ďakujeme, že ste nás v slabej chvíľke nevymenili, keď sme rozbili storočnú väzu, že ste to s nami nevzdali, keď sme prechádzali fázou vzdoru voči vám, že aj po hlúpom nápade skočiť z dvojmetrovej šmýkačky ste nám pofúkali odreté koleno.

DEŇ MATIEK

Drahé mamy a staré mamy,
prijmite pozvanie

primátora mesta na stretnutie
Nedeľa 8. mája o 16⁰⁰

Kino Javor

V programe sa predstavia
deti nášho mesta
a vokálna skupina
OTTO VOCE
z Banskej Bystrice

Ocenenie za spoločné projekty a spoluprácu

(Dokončenie z 1. str.)

aktivít. Konštatovala, že naše mesto aj gmina Kościelisko, kde sa uskutočnili komplementárne projekty, naplnili všetky ciele tohto programu a toto ocenenie im právom patrí. Hoci hlavnou témou stretnutia boli spoločné úspešné projekty v rámci uvedeného programu, hodnotila sa aj spolupráca samospráv od roku 2000, kedy bola podpísaná prvá dohoda o spolupráci. „Ocenenie sme s radosťou prijali, ale už teraz rozmýšľame o nových výzvach

v rámci programu cezhraničnej spolupráce Interreg, ktorý je nastavený do roku 2020, a to nielen s poľskými partnermi. Spoluprácu chceme rozšíriť aj o mesto v Českej republike.“

Projekty boli spolufinancované Európskou úniou z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja a prostriedkov štátneho rozpočtu v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Poľsko – Slovenská republika 2007-2013.

Vítanie detí v obradnej sieni

Šťastie má v živote človeka rôzne podoby. Niekoľko tešia veľké gestá, iného maličkosti. Maličkosti o to krajšie, keď majú hodnotu veľkého zázraku a tvar očí zdedili po očkovi. Dieťaťko. Po deviatich mesiacoch je odhalené tajomstvo toho ma-

a dokazujú svetu, že najväčšou radosťou v živote je úsmev vlastného potomka. Príležitosťou predstaviť svoje dieťaťko spoločnosti je aj víťanie novorodencov. Je to vstup do života rodiny mesta, ktoré sa teší z jeho existencie takisto, ako pokrvná rodina.

lého človečička – jeho podoba. Túžbu po tom okamihu, kedy mama konečne prvýkrát uvidí stelesnenie čistej lásky neprekona nič. Azda len každý ďalší deň strávený s malým „uzlíkom“ v náručí. Tešia sa rodičia, starí rodičia, tety, ujovia.... Čerstvým rodičom síce chýbajú hodiny spánku, plienky označujú za toxický odpad, no vôňa čerstvo okúpaného bábäťka, tá je na nezaplachtenie. Pyšne kráčajú po ulici s kočiarom

Venuje mu prvú chvíľu ako občanovi a dáva najavo, že v budúcnosti jeho potreby bude brať vážne, naučí ho prvej komunikácii so svetom a spoločnosťou, dá mu príležitosť a priestor rozvíjať sa. Zástupkyňa primátora, Vlasta Jančeková, pri tejto príležitosti berie na ruky každé dieťaťko ako symbol prvého kontaktu s mestom. Oficiálne sa občanmi mesta v utorok 26. apríla stalo 35 detí, z toho jedny dvojčatá.

Taktmer trojkilometrový úsek cesty nášho katastra Oravíc sa pripravuje na rekonštrukciu

V súčasnosti prebieha príprava projektovej dokumentácie k rekonštrukcii cesty na úseku nášho katastra.

Vstup do Oravíc skultúrnila koliba Hubertka, ktorá bola otvorená 15. júla 2015.

Takmer tri kilometre dlhý úsek cesty sa napojí na už zrekonštruovanú časť centra Oravíc. „Zrekonštruovať

časť cesty, ktorá prechádza centrom Oravíc sa nám v minulosti podarilo vďaka podpore VÚC, kde som neustále

žiadal o pozornosť práve pre túto časť Oravy so špecifickým druhom turizmu. Som rád, že sa po čase podarilo presadiť aj zvyšnú časť cesty na území nášho katastra. Pre rozvoj kúpeľníctva a cestovného ruchu je potrebné venovať tejto lokalite množstvo času, energie a v neposlednom rade aj financií. Po malých krokoch s veľkou trpezlivosťou sa nám však darí dostať sa k cieľu,“ povedal primátor I. Šaško. Rekonštrukcia cesty v takomto rozsahu je ďalšia šanca na rozvoj vidieckeho turizmu v mestskej časti Oravíc. Každý rok tu prichádza veľké množstvo turistov, no nielen pre nich, ale aj pre obyvateľov Tvrdošína to znamená bezpečnejší prístup do tejto lokality. „Záleží nám na tom, aby do Oravíc bola vybudovaná kvalitná príjazdová cesta a vďaka tomuto projektu sa nám podarí

zrealizovať to, čo sa snažíme presadiť už roky. Verím, že aj táto cesta pomôže zvýšiť kvalitu poskytovaných služieb v Oraviciach na vyššiu úroveň. Jej hodnota bude pre všetkých tam prichádzajúcich veľkým prínosom,“ dodal primátor. Realizácia rekonštrukcie je možná vďaka Programu Interreg v rámci projektu „Spájame Tatry s Európou“, ktorého cieľom je rekonštrukcia spomínaného úseku cesty. Využitím podobných projektov dávame možnosť nášmu regiónu rásť a minimalizovať rozdiely so zahraničím.

Projekt je spolufinancovaný Európskou úniou z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja a prostriedkov štátneho rozpočtu v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Poľsko – Slovenská republika a Žilinského samosprávneho kraja.

V týchto dňoch vedenie mesta podpísalo stavebné povolenie na nový Lidl

Pred časom sme vám v našich novinách priniesli informáciu o tom, že spoločnosť Lidl Slovensko plánuje postaviť a uviesť do prevádzky v našom meste novú, modernú predajňu. Tvrdošín sa tak zaradí k prvým predajniam tohto typu na Slovensku. Termín zatvorenia súčasnej predajne bol určený na 24. júna, odkedy budú prebiehať asanačné práce. To znamená, že ihneď po vypratani regálov a tovaru sa začne s demon-

jednak oveľa pohodlnejšie a jednak bude rozšírená aj ponuka sortimentu.

V tejto súvislosti by sme tiež radi vyhodnotili súťaž spoločnosti Lidl, do ktorej sme sa zapojili od polovice januára až do konca febru-

na materských. Snažili sa aj za svojich rodinných príslušníkov. Snažil sa však aj súrodca a kolega? Že mu to bolo jedno, lebo on má odrastené deti a ihrisko aj tak nebude pri jeho bytovke a vanda-li mu dajú čoskoro zabrat?

ára, v ktorej sme hrali o ihrisko Žihadielko. Každý deň sme posielali hlasy, opeľovali kvietky s takým odhodlaním, až sme z nich skoro chytili alergiu. Snažili sa rodičia škôľkarov, školáci, mamičky

Ó áno... pesimizmus majú v krvi, neustále kritizovanie na dennom poriadku, stále im v tomto meste čosi chýba, ale dať hlas, tak jednoduchú maličkosť, bola nad ich sily a proti ich presvedčeniu. Nuž

škoda. Čo iné môžeme urobiť pre svoje deti a ďalšie generácie, ak nie to, že sa spojíme a budeme za ne bojovať? Nikto je málo, všetci tak akurát, no polovica naozaj nestačí. Veď ani svoju prácu si nik nerobí polovičato. Ani výplata by sa mu nepáčila polovičná. Mali by sme si uvedomiť, že spolu dokážeme veľa a spojiť sily pritom nič nestojí. Aká budúcnosť čaká ľudstvo, keď na prvom mieste je len vlastné dobro a záujmy jednotlivca?

Musíme však poďakovať všetkým, ktorí sa spojili a poctivo hlasovali. Spolu sme žili pre túto súťaž, podporovali sme sa. Pred zahájením utajeného hlasovania bol Tvrdošín na 4. mieste, pričom na dosiahnutie 3. mu chýbalo len málo. Všetkých nás „snaživých“ definitívny výsledok úprimne zamrzol, no ukázalo sa, že keď naozaj chceme, vieme sa spojiť a pevne veríme, že časom sa k nám v podobných situáciách pridajú aj ostatní.

Umiestnenie v rámci Slovenska hovorí samo za seba

Dobrá sociálna politika vedenia mesta sa opäť premietla vo výške miestnych daní a poplatkov za odpad.

Tento rok od 4. do 15. apríla bola pre občanov mesta vytvorená možnosť zaplatiť dane a poplatky na jednom mieste v MsÚ. Z celkového počtu 2 907 fyzických osôb – občanov ju využilo 2 332 daňovníkov, čo bolo 80,2% daňových platcov. Okrem hotovostnej platby mohli byť dane a poplatky zaplatené aj prostred-

níctvom platobného terminálu, bankovým prevodom ako aj elektronickým bankovníctvom (cez internet). Z uvedeného, ale aj z pozitívnych ohlasov občanov vyplýva, že väčšina z nich oceňuje túto službu a nielen ju, oceňujú najmä ich výšku. Nečudo, stačí uviesť príklad. Dvaja majitelia 2-izbového bytu zaplatia daň vo výške 11,5 eur a 18 eur za komunálny odpad, a to za celý rok. Keď to premeníme na drobné, vychádza to 0,03 eura

za daň (deň/rok) a 0,04 eura za odpad (deň/osoba). Aby bolo zrozumiteľné, prečo hovoríme o sociálnej politike mesta, musíme vysvetliť, že vo Všeobecne záväznom nariadení č. 4/2015 v zmysle zákona bol stanovený poplatok za komunálny odpad 19,54 eur na osobu a rok. Mesto sa na zmiernenie tvrdosti zákona rozhodlo poplatok znížiť alebo odpustiť poplatníkom. Znížený poplatok bol stanovený pre rodinný a bytový dom za aktívne zapojenie sa do separovaného

zberu. To znamená, že pre 1 osobu po znížení bol určený poplatok za rok 9 eur. Ďalšie úľavy sú pre viacpočetné rodiny, kde celková výška poplatku nepresiahne 36 eur za rok. Odpustený je poplatok pre občanov starších ako 70 rokov, zdravotne ťažko postihnutých občanov a občanov v hmotnej núdzi.

„Som rád, že spoločne separujeme odpad, čo sa odzrkadlí hlavne na našom životnom prostredí. Keď je to vzájomný vzťah – mesto občanovi, občan

mestu, vtedy má zmysel naše úsilie i úsilie našich spoluobčanov,“ hovorí primátor. „Vybudovali sme si vlastnú skládku komunálneho odpadu a zberný dvor z eurofondov, z ktorých sme získali novú techniku pre zber, zvoz a triedenie odpadu a iných zdrojov získaných mimo rozpočet mesta. To nás robí nezávislými od majiteľov skládok a dopravcov zabezpečujúcich odvoz odpadu. Utrvďujem sa v tom, že sme predvídali do budúcnosti, že naša práca, i keď je v bežnom živote „akoby neviditeľná“, prináša stály užito-

pre občanov nášho mesta.“

Každý z nás, ktorý sa o téme miestnych daní a poplatkov rozprával s občanmi iných miest, môže potvrdiť, že sa čudujú a povedia otvorene, že závidia. A práve tento názor by si mala uvedomiť tá skupina občanov, že pre porovnanie máme v našom meste stále najnižšie dane a poplatky za komunálny odpad v rámci Slovenska.

Rebríček miest podľa výšky dane z nehnuteľností v pomere k celoslovenskému priemeru. Zdroj: Podnikateľská aliancia Slovenska.

Rebríček miest podľa výšky daní z nehnuteľností v roku 2016 k celoslovenskému priemeru

Daň z nehnuteľností 2016	Pomer k priemeru
1. Gelnica	34,5%
2. Medzev	34,9%
3. Medzilaborce	37,1%
4. Turčianske Teplice	49,1%
5. Tvrdošín	55,9%
6. Banská Štiavnica	62,4%
7. Sobrance	63,0%
8. Snina	63,1%
9. Kežmarok	63,7%
10. Trebišov	65,7%
16. Bytča	72,1%
21. Námestovo	75,5%
22. Revúca	76,7%
23. Svidník	77,9%
24. Spišská Nová Ves	78,5%
25. Nové Zámky	82,1%

Daň z nehnuteľností 2016	Pomer k priemeru
30. Zlaté Moravce	86,2%
31. Poprad	87,5%
32. Lučenec	89,0%
33. Vranov nad Topľou	89,1%
34. Stará Ľubovňa	89,3%
35. Galanta	90,1%
41. Veľký Krtíš	95,5%
42. Čadca	95,6%
43. Ružomberok	97,4%
44. Bardejov	101,1%
45. Dolný Kubín	102,8%
46. Šaľa	102,8%
47. Považská Bystrica	103,6%
48. Martin	105,4%
49. Zvolen	107,1%
50. Žiar nad Hronom	112,8%

Daň z domov na bývanie

Najnižšie dane v SR	Sadzba v eur/m ²
1. Medzev	0,0600
2. Medzilaborce	0,0660
3. Tvrdošín	0,0700
4. Gelnica	0,1000
5. Žarnovica	0,1230
6. Krupina	0,1270
7. Bánovce n. B.	0,1500
8. Kysucké Nové Mesto	0,1500
9. Sobrance	0,1500
Najvyššie dane v SR	
68. Nitra	0,3300
69. Prešov	0,3400
70. Trnava	0,3500
71. Zvolen	0,3700
76. Košice	0,4000
77. Bratislava I	0,4800

Mestá s najnižšou a s najvyššou daňou z nehnuteľností v roku 2016 za stavby na podnikanie

Daň zo stavieb na podnikanie	eur/m ²
1. Medzev	0,8900
2. Gelnica	1,0000
3. Medzilaborce	1,3900
4. Moldava n. B.	1,4900
5. Poltár	1,4900
6. Sobrance	1,5000
7. Svidník	1,7000
9. Tvrdošín	1,7400
68. Lipt. Mikuláš	4,3910
69. Žiar n. Hronom	4,4000
70. Nitra	4,6500
71. Púchov	5,2000
72. Košice	5,5000
73. Bratislava II	6,0000

Rebríček miest podľa výšky dane na rok 2016 pre podnikateľa s pozemkom o rozlohe 1500 m² a výrobnou halou o rozlohe 1000 m²

Daň pre podnikateľa s pozemkom 1500m ²	Daň v eurách
1. Medzev	580
5. Humenné	1135
6. Trebišov	1148
7. Tvrdošín	1164
13. Námestovo	1294
36. Dolný Kubín	1824
37. Partizánske	1830
45. Prievidza	2242
46. Ružomberok	2349
47. Veľký Krtíš	2488
48. Ilava	2542
49. Rožňava	2863
50. Zvolen	2903

Daň z priemyselných stavieb

Najnižšie dane v SR	eur/m ²
1. Medzev	0,5700
2. Medzilaborce	0,8300
3. Gelnica	0,9100
4. Humenné	1,1000
5. Vranov nad Topľou	1,1000
6. Trebišov	1,1200
7. Tvrdošín	1,1400
8. Svidník	1,1400
Najvyššie dane v SR	
68. Banská Bystrica	3,6000
73. Žilina	4,0000
74. Košice	4,0000
75. Žiar n. Hronom	4,4000
76. Bratislava I	5,0000
77. Púchov	6,4000

Projektové a investičné zámery mesta na rok 2016

Rozvoj mesta Tvrdošín s orientáciou na rozvoj investičných akcií, ktoré mesto chce realizovať v roku 2016, priamo nadväzuje na schválený rozpočet, ktorý bol prijatý na koncoročné poslaneckom zasadnutí hlasovaním 12 poslancov za a 1 poslancom proti (poslanec za volebný obvod č. 5 M.K.). Aj keď hlavný dôraz rozpočtu je kladený na plnenie základných funkcií samosprávy, je nutné v ňom pri dobrom spravovaní mesta vymedziť finančné prostriedky aj na rozvojové aktivity riešené vo výstavbe, v rekonštrukciách, aj oprave a údržbe miestnych komunikácií, ktorých technický stav je potrebné mať v stálej pozornosti. K opravám tiež neodmysliteľne patrí udržiavanie objektov vo vlastníctve mesta v dobrom stave, ktoré pravidelnou údržbou možno udržiavať, či obnovou zhodnocovať.

Aktualizácia strategického dokumentu PHSR mesta

Ide o strednodobý dokument, v ktorom by mala byť definovaná komplexná predstava o budúcom rozvoji mesta. Poslaním programu rozvoja obce je prostredníctvom realizovania aktivít zameraných na skvalitnenie obce zabezpečiť kvalitné životné podmienky jej obyvateľom, využiť potenciál obce pre jej ďalší rozvoj a prilákať nových obyvateľov prostredníctvom zvýšenia atraktivity obce. Koncepčný rozvoj okrem iného by mal obsahovať aj strategické ciele so zameraním na ekonomický a sociálny rozvoj, na rozvoj ľudských zdrojov, či na oblasť zameranú na technickú infraštruktúru a životné prostredie.

Program rozvoja ako programový dokument obsahuje okrem strategickej časti aj programovú časť. Zjednodušené povedané, rozvojová stratégia je výstupom procesu strategického plánovania a jej ťažiskom je stanovenie hlavných cieľov a oblastí rozvoja. Zamiera sa na trvalo udržateľný hospodársky, sociálny a územný rozvoj, ktorý korešponduje s územnoplánovacou dokumentáciou, je dokumentom, ktorý vytvára podmienky na vznik a rozvoj územnej spolupráce a partnerstiev, podporuje rozvoj podnikateľských aktivít potrebných na rozvoj obce. Je základným dokumentom pre zapájanie sa do programov, ktoré umožňujú čerpanie finančných prostriedkov z fondov Európskej únie aj v novom programovom období 2016-2020. V predchádzajúcom programovom období (2007-2014) naše mesto do svojho rozpočtu navyše získalo spolu takmer 24 500 000 eur.

Postupná úprava okolia hotela Limba

V predchádzajúcom roku bol ukončený projekt veľkej, rozsiahlej rekonštrukcie hotela, ktorý bol vo výške 50% z celkového rozpočtového nákladu financovaný z Programu cezhraničnej spolupráce PL-SK. Dnes objekt ponúka ubytovanie, stravovanie, športové vyžitie, možnosť pre spoločenské, kultúrne, či vzdelávacie služby. V súčasnosti je objekt

z hlavných vstupných častí vybavený spevnenými plochami, parkovacou plochou a upravenou zeleňou. Avšak priestor zo zadnej časti objektu potrebuje úpravu, ktorá bude pozostávať zo zabezpečenia steny obsluhanej komunikácie spolu s úpravou terénu a revitalizáciou zelene. Realizácia bude realizovaná vo viacerých etapách.

Zateplenie objektu Zdravotného strediska Medvedzie

V rozpočte mesta v kapitole výdavky v programe bytové a nebytové priestory sú vyčlenené finančné prostriedky aj na ukončenie zateplenia tohto objektu. Práce budú pozostávať z vonkajšej tepelnej izolácie o hrúbke 12 mm a následne natiiahnutím vrchnej stierky.

Vybudovanie bezbariérového vstupu do Zdravotného strediska v Tvrdošíne

Vstup bude zabezpečený schodiskovou sedačkou na elektrické ovládanie. Realizáciou schodiskového výťahu bude zabezpečený požadujúci štandard pre prístup imobilných a starších ľudí jednak pre potreby zdravotnej služby, ale tiež pre zabezpečenie dostupnosti do Centra právnej pomoci, ktoré je navštevované klientmi zo širokého okolia Oravy a Liptova.

Rekonštrukcia chodníkov a ciest

Postupná rekonštrukcia chodníka na Ul. Nová v Krásnej Hôrke bude v I. etape bude spočívať vo výmene obrubníkov, vyrovnaním podkladu a následne položením asfaltového povrchu.

Rekonštrukcia chodníka na Ul. Školská by mala byť realizovaná v nadväznosti na rekonštrukciu Ul. Školskej, ktorú má na tento rok v plánovaných aktivitách Správa ciest. Rekonštrukčné práce na chodníku v I. etape by mali spočívať vo výmene obrubníkov, vyrovnaní podkladu s položením živичného krytu. Predpokladaný rozpočtový náklad na rekonštrukciu chodníkov je vo výške 70 tis. eur. Skôr ako

sa začne so samotnou realizáciou stavebných prác, výber dodávateľa bude určený postupom podľa zákona o verejnom obstarávaní.

Okrem týchto uvedených zámerov, podobne ako v predchádzajúcich rokoch, aj v roku 2016 máme v pláne realizovať údržbárske práce na miestnych komunikáciách za účelom zlepšenia ich prejazdnosti, a to aj formou odstránenia bodových závad a čiastkovými úpravami krytov vozovky. Rekonštrukčné práce na určených miestnych komunikáciách, ktoré potrebujú rozsiahlejšiu úpravu väčšieho rozsahu budú realizované až po ukončení procesu verejného obstarávania.

V mestskej časti Krásna Hôrka pri vstupe bude zmodernizovaná autobusová zastávka, ktorej súčasťou bude sedenie, informačná tabuľa a nádoby na zeleň.

Lokality individuálnej bytovej výstavby

Výstavba verejného osvetlenia a riešenie prístupových komunikácií sa bude realizovať pre nové obytné súbory k IBV Breziny - I. etapa, k IBV Pod Ziarcom - I. etapa. Pre obytný súbor IBV Pod Ziarcom je potrebné pred samotnou realizáciou najskôr ukončiť majetkovoprávne vysporiadanie pozemkov.

K obytnému súboru IBV Breziny bude vybudované ihrisko s osadením detských komponentov.

K novej začínajúcej výstavbe rodinných domov IBV Varta (v lokalite Staré Medvedzie) budú začaté zemné práce s určením trasy a výskopisu pre miestnu komunikáciu, ktoré budú základom pre uloženie prírodných elektrifikačných rozvodov.

Pre ďalší rozvoj individuálnej bytovej výstavby bude zrealizovaná príprava projektovej dokumentácie pre vydanie územného rozhodnutia k obytnému súboru Krásna Hôrka. Jednotlivé inžinierske siete budú riešené podľa už schváleného zastavovacieho plánu.

Materské školy

Areál Materskej škôlky Krásna Hôrka bude doplnený detským mobiliárom, a to zostavou so šmýkačkou, tunelom, lezeckou stenou s úchytkami, domčekom s učebňou, preklápacou hojdačkou, novými lavičkami a odpadkovými košmi a pod. Celkový priestor areálu bude dotvorený sadovými úpravami.

Prestavba bude realizovaná aj v objekte Materská škola v Medvedzí. Predmetom budú stavebné úpravy v priestoroch starej, dnes nevyužívanej kuchyne. Funkcia kuchyne bude obnovená realizáciou prestavby, ktorá bude pozostávať z rekonštrukcie elektrického vedenia, vnútorných kanalizačných a vodovodných rozvodov, položením nových obkladov a dlažby a nakoniec realizáciou vybavenia kuchyne a jej technologického zariadenia. Tento zámer bude realizovaný po etapách.

Doplnok ÚPD Oravice

Zverejnenie tohto dokumentu by malo byť už v najbližšom období s predpokladom schválenia už v tomto roku. V tomto roku máme plán s ďalšími investičnými zámermi pokračovať aj v oblasti pre podporu turizmu a kúpeľníctva na území Oravíc. Udržateľnosť a rozvoj turizmu a kúpeľníctva v tejto mestskej časti má pre naše mesto osobitnú dôležitosť. Navštevníci a turisti okrem hľadania krásnej prírody čakajú aj na poskytovanie služieb, či už športových, relaxačných, turistických, ubytovacích, gastronomických a pod. Tieto možnosti a potreby sú súčasťou aj ÚPD ako Doplnku k územnému plánu mesta, ktorý je podkladom pre rozvoj a tvorbu investičných zámerov pre rekreačnú oblasť Oravice pre nasledujúce obdobie.

Pre zhodnotenie centra územia Oravíc bude mať svoju dôležitosť aj čiastočná realizácia rekonštrukcie cesty okolo kostolíka sv. Anny, súčasťou ktorej bude aj záchyt, či odrazenie povrchovej dažďovej vody.

Zlepšenie prostredia a služieb bude viditeľné aj realizáciou rekonštrukčných prác sociálneho zázemia v objekte vybavenosti v areáli termálnych kúpalísk Oravice. Stavebné práce by mali byť zamerané hlavne na vylepšenie hygieny na toaletách a v sprchách.

Aj v tomto roku sa naše investičné zámery budú orientovať na oblasť poriadku a bezpečnosti, kde cieľom je vytvárať vhodné podmienky pre bezpečné mesto, pre bezpečné prostredie bývania našich občanov, návštevníkov, ale tiež v rámci možnosti robiť príslušné opatrenia pri ochrane majetku a životného prostredia mesta. V rámci tejto činnosti, máme v pláne zdokonaľovať, a najmä rozšíriť kamerový systém o ďalšie časti mesta so stálym monitoringom.

Plán hlavných úloh rozvoja mesta na rok 2016 iba naznačuje niektoré plánované projekty, ktoré nie sú nemenné, a preto je ich možné dopĺňať podľa potrieb, ktoré sa v danom čase ukážu. V trvalej pozornosti naďalej ostávajú mestská zeleň, detské ihriská, športové ihriská, ako aj objekty mesta. Ak chceme, aby naše mesto napredovalo a naďalej sa rozvíjalo, musí okrem vlastných finančných zdrojov hľadať aj možnosti ako získať ďalšie finančné prostriedky a rozpočet mesta takto rozšíriť o navyše získané financie z iných zdrojov. Veríme, že aj toto nasledujúce obdobie môže pre naše mesto znamenať ďalší prísun finančných prostriedkov za predpokladu, že jednotlivé programy a výzvy budú vhodné pre prípravu a realizáciu projektov, ktoré budú pre naše mesto zaujímavé a budú smerovať k jeho ďalšiemu rozvoju.

Informácie boli vybrané z informatívnej správy, ktorú predložila na rokovanie MsZ Vlasta Jančeková, zástupkyňa primátora.

Vol'by nie sú len o sľuboch

O parlamentných voľbách sa už toho popísalo asi všetko. Všetko a všade. Pred voľbami, cez voľby aj po nich. Predvolebnými letákmi a článkami v novinách sme si mohli tapetovať izby. Zhodnotené z každej strany. Množstvo sinusoid a grafov, statusov a fotiek na sociálnych sieťach. Vieme, kto vyhral, aj kto prehral. Alebo tá prehra bola skôr výhra? Podľa toho, z ktorej strany sa na výsledky pozeráme. A kto na ktorej strane stál. Ťažko určiť, ktorá bola tá správna. Veľa ľudí, veľa názorov. Aj u nás. Názory v percentách sú jasné. Jasné a v niektorých prípadoch tesné. Tesné s rozdielom hlasov 217 (SMER-SD – SNS) a tesné s rozdielom 1 hlasu (ŠANCA – MKDA-MKDSZ). Pri sumáre hlasov 2 a 1 to ale ťažko môžeme považovať za rozdiel, ktorý ovplyvní svet, alebo Slovensko, alebo Tvrdošín...alebo jednu domácnosť? A čo tie štyri hlasy pre VZDOR? Neboli iba vzdorom? Vzdorom voči spoločnosti, politickej situácii, či voči samému sebe? Alebo tieto hlasy, výkriky do tmy, boli v mysli voľiča menšie zlo?

Voľby sú o číslach. Číslo prezentujúce naše mesto vôbec nie sú zahanbujúce, aj keď sa pýtam, aké by boli výsledky s tými 2197 hlasmi/ľuďmi, ktorí voľby odignorovali, preležali v posteli, prehýrili alebo iným spôsobom posunuli v rebričku hodnôt na posledné miesto? Rozumiem, nie vždy sa dá, nie vždy sú všetky okolnosti priaznivé. A potom, radšej ako dať hlas strane, ktorá nie je „správna“, je lepšia voľba naozaj ostať doma. Tu sa však núka otázka, ktorá strana tá správna je? Pre niekoho tá, čo mu zaručí prácu na ďalšie obdobie, tá ktorá má tú moc znížiť nezamestnanosť, aj keď len zmenou vzorca jej výpočtu. Každému vyhovuje čosi iné. Správna je asi tá, ktorá podľa nášho svedomia urobí

čo najviac pre nás aj pre našu milovanú Oravu. Boli prípady, o ktorých sme sa už v minulosti presvedčili, že oravská krv im síce v žilách prúdila, reči boli sladké, plné sľubov a „skutek akosi utek“. Urobili presne to, čo by Oravec robiť nemal – potopil „svojich“. Boli samozrejme aj prípady, ktoré bojovali, čo to dalo, ale aj tie, ktoré sa len „zviezli“ a ďalej budú zväzť. Tzv. „pasivisti“ – opak aktivistu.

Pred krátkym časom uzrelo svetlo sveta programové vyhlásenie vlády (spomíname ho v osobitnom článku). Všimli ste si tých niekoľko riadkov, do ktorých je zakomponovaná Orava? A čoho konkrétne sa to týka? Vidiecka turistika, drevospracujúci priemysel a, čo je hlavné, výstavba cesty R3. Dobré vieme, kto sa za tieto veci zasadzoval a zasadzuje doteraz. Vieme aj to, s ktorou stranou sympatizoval. Možno niekomu nebola „po chuti“, no musíte uznať, komu inému sa otázky nášho kraja podarili presadiť? Nielen vtedy, ale aj dnes, keď výsledky volieb sú aké sú.

Nedávna situácia kritického stavu podbielanskeho mosta nám v praxi ukázala, aká môže byť skutočná dopravná situácia v našom meste. Prejsť z Tvrdošína na Medvedzie po pri hlavnej ceste ešte nikdy nebolo tak tiché. Dôkaz toho, čo potrebujeme ako soľ. A predsa, ani tento fakt nezavážil v rozhodovaní, komu svoj hlas venujeme. Našťastie nemusíme tak celkom plakať nad rozliatym mliekom.

Vzťahy a kontakty hýbu svetom a v tomto prípade pomohli pohnúť ľady a dať nádej. Nádej v mnohých smeroch. Nádej na lepšiu a jednoduchšiu budúcnosť. Ostáva už len veriť, že to nebudú len sľuby, ktoré nám môže niekto dať, ale činy. Aj to nielen tie, ktoré bude vhodné plniť tesne pred ďalšími voľbami.

Mesto pripravuje štúdiu a podmienky pre vybudovanie urnového hája

V pláne je vybudovanie urnového hája a kolumbária, čiže urnovej steny v tvrdošinskom cintoríne.

Za týmto rozhodnutím stoja početní žiadatelia občanov mesta, ktorí sa v meste narodili alebo tu dlhé roky žijú a chcú tu byť aj pochovení. Ako nás informoval primátor, v súčasnosti sa pripravuje štúdiu, ktorá napovedá, že tak, ako všetky cintoríny v našom meste, i táto časť bude dôstojným miestom odpočinku zosnulých. K tomuto zámeru pristúpili jednak z dôvodu aktuálnosti požiadaviek pozostalých, ale aj z dôvodov šetrenia hrobových miest, ktoré sú v súčasnosti využívané aj na uloženie urien.

V súčasnosti máme tri cintoríny v každej mestskej časti.

Dnes už málokto vie, že začiatkom 80-tych rokov bolo rozhodnuté, že ústredný tvrdošínsky cintorín mal byť postavený ďaleko

a v Medvedzí. V roku 1992 bol cintorín v Tvrdošíne rozšírený, a najmä finišovali práce na rekonštrukcii drveného kostolíka. O rok neskôr bol rozšírený cintorín v Krásnej Hôrke s položením nového oplotenia a prebiehali prípravné terénne práce na dome smútku.

Rok 1994 bol významný a navyď sa zapísal do histórie nášho mesta. Dostali sme ocenenie, ktoré je ojedinelé a má historický význam z hľadiska záchrany kultúrneho dedičstva. Mestu bolo udelené ocenenie Európa Nostra, ktoré je udeľované za zachranu kultúrnej pamiatky mimoriadneho významu.

Dom smútku v Krásnej Hôrke sa začal stavať v roku 1994, dokončený bol o dva roky neskôr.

rozsiahlej rekonštrukcii a novej dlažbe bezpečnejšie a jeho budova je po položení špeciálnej krytiny odolnejšia voči poveternostným podmienkam.

Dom smútku v Krásnej Hôrke okrem celkovej údržby a novej

Mesto dalo zrekonštruovať aj kríž na cintoríne v Krásnej Hôrke, ktorý bol postavený v roku 1806.

dlažby takisto dostal novú krytinu, ktorá predlži jeho životnosť najmenej o ďalších 50 rokov. Tak tiež boli zrekonštruované kríže pred domom smútku a v areáli cintorína, ktoré majú historickú hodnotu. Dom smútku v Medvedzí už nespĺňal kapacitné ani hygienické podmienky a jeho stavebná časť bola v nevyhovujúcom stave, preto sa vedenie mesta rozhodlo túto situáciu riešiť a zahájilo výstavbu úplne nového domu smútku. Ten obohatil areál cintorína esteticky, ako aj funkčne. Mesto venuje starostlivosť všetkým trom cintorínom. Do ich celkovej údržby, či sa to týka kosenia, úpravy priestorov, udržiavania čistoty a ďalších činností investuje nemalé prostriedky, aby boli dôstojným miestom odpočinku pre zosnulých.

V súčasnosti mesto pripravuje rozšírenie cintorína. Moderný urnový háj bude moderný nielen svojim vzhľadom, ale splní požiadavky občanov, ktorí túto iniciatívu veľmi oceňujú.

sa zapojili do školského programu Erasmus+. Zaujímavosťou je to, že obidve školy vznikli v roku 1993.

Ďalší projekt, ktorý iniciovala česká strana je na úrovni samospráv, škôl a športových klubov v rámci strategických partnerstiev regionálnej spolupráce medzi mestami Biržai (Litva), Tvrdošín a Rájec-Jestřebí (Česká republika). Víziou projektu je prepojiť šport, informatiku, podnikateľské aktivity, fungovanie miest, regionálnej geografie a jazykových zručností na úrovni miest, škôl a športových klubov. Po schválení projektu študentov a občanov mesta okrem iného čakajú zaujímavé aktivity ako absolvovanie cyklistických trás, organizovanie kempov a súťaží, či rozvoj netradičných športov, ako aj výmena skúseností oboch samospráv.

nocovaniu majú učitelia menej práce s vyhodnocovaním testov a žiaci majú písomky kdekokoľvek dostupné a s okamžitým vyhodnotením. Ich prácu si môžete pozrieť na stránke tlacovespravy.sme.sk/ts/6348/junior-internet-2016-pri-niesol-inovacie-ake-sme-necakali/

Zamyslenie

Minulý rok som mala návštevu z Brezna, mestečka na Horehroní, z ktorého pochádzam, kde som sa narodila. Boli to ľudia scestovaní, videli blízke i ďaleké krajiny. Bol čas, keď v našom meste kvitli krásne kvetinové záhony i kríky a všetko bolo krásne zelené, vykosené, čisté. Tito moji návštevníci boli unesení krásou nášho malebného mestečka i sídliska, ciest, chodníkov i zelene. Dokonca mladá žena vyslovila vetu: „*Tak tu by som dokázala žiť!*“ Snehy sa podeli a ja sa pýtam, či dnes by vyslovila túto vetu. Hlavné sídlisko je plné nedopalkov z cigariet, silonových sáčkov, odpadkov po cukrovinkách aj pri detských ihriskách, kde by tu mali dozrieť rodičia. O žuvačkových pluvancoch ani nehovoriac.

Samostatná kapitola sú exkrementy po domácich miláčikoch, hoci odpadové koše na tento účel sú takmer na každom kroku. My dospelí často kritizujeme rómske osady. Máme na to právo? Veď v našom meste žijú rozumní, vzdelaní ľudia a množstvo šikovných mladých a často postojom ku životnému prostrediu si nedokážeme vážiť prácu tých, ktorí vedú naše mesto, hoci svoju vlastnú prácu si náležite vážime. Veď tí, ktorí prácu okolo životného prostredia čistoty v meste vykonávajú sú z našich radov.

Nemalé peniaze z daní mesta a európskych fondov bolo venovaných výstavbe parkovacích plôch, chodníkov, výsadbe zelene. Niektorí vodiči by asi najradšej parkovali rovno v bytovkách a nevádi im, že minulý rok vysadená zeleň je zničená hrubými pneumatikami áut a pritom pár metrov od nich je vybudované veľké parkovisko. Rovnako aj tým frfľošom, čo netriedia domový odpad a tvrdia, že aj tak to všetko ide spolu odporúčam, nech idú na zberný dvor, nech si pozrú triediace linky a potom sa správajú

k životnému prostrediu ako sa patrí. Veď ono zostane pre naše deti a vnukov. Veľká úloha je na mladých rodičoch, aby od útleho veku viedli deti k tomu, že obal z cukríka, či keksíka patrí do koša.

Len tí, ktorí tu žijeme niekoľko desiatok rokov vieme a vidíme ako naše mesto skrásnelo. Ako ponúka príjemný život, kultúrne, športové vyžitie a množstvo iných programov počas celého roka. Ľudia, ktorí toto všetko pripravujú sú takisto spomedzi nás, ich práca je ich „srdcovkou“ ako sa vraví a neváhajú obetovať i svoj voľný čas pre naše mesto. Preto pridajme sa k tým, ktorí chcú odovzdať naše mesto generácii, ktorá príde po nás, zdravé a čisté a nebojme sa napomínať mladých, deti i dospelých, mamičky i ockov na detských ihriskách a učiť sa navzájom ako sa starať o naše mesto, aby sa nám v ňom zdravo, veselo a radosťne žilo.

MUDr. Adriana Rašková

Drzosť a nezodpovednosť niektorých občanov k okoliu

Mesto Tvrdošín kladie veľký dôraz na životné prostredie a triedenie odpadu. Niektorí obyvatelia nášho mesta sú nielen drzí, ale hlavne nezodpovední k okoliu, k svojim susedom či spoluobčanom. Pri kontajneroch sa zhromažďujú odpady, za ktoré sú zodpovední tí, ktorí vynášajú staré sedacie súpravy, skrinky, nábytok alebo iný nadrozmerný odpad. Povinnosťou každého je takýto odpad odvieť na technické služby, kde ho môže na rozdiel iných miest bezplatne odovzdať. Voči tým, ktorí budú porušovať túto povinnosť bude začaté priestupkové konanie. Takýchto nezodpovedných a drzých občanov treba ihneď nahlásiť mestskej polícii, t.č. 0903529768.

Okolie bytovky číslo 3.

Pomáhajú rodinám žiť lepší život

Misia mladých je občianske združenie, ktoré v našom meste pôsobí od roku 2003. Jej členovia pomáhajú rodinám v núdzi, organizujú voľnočasové aktivity pre deti a mládež, no predovšetkým, ako hovoria, snažia sa vytvárať dlhodobé hodnoty.

Prvých šesť rokov prevádzkovali klubovňu Open Space, ktorej samotný názov prezrádza, že rada privíta každého návštevníka bez rozdielu rasy, pohlavia, jazyka, náboženstva, či politickej orientácie. Od roku 2009 sa činnosť Misie Mladých začala uberať smerom k pomoci rodinám v núdzi - predovšetkým tým, kde z rôznych príčin chýba jeden z rodičov. Sú to najmä mladé vdovy, nielen z nášho mesta, ale z celého okresu, ktoré majú maloleté deti. O tom, že to bolo správne rozhodnutie, svedčí aj cena Nadácie Oran-ge za rok 2012, kde v kategórii Komunitný rozvoj získalo občianske združenie 2. miesto za Program pomoci rodinám v núdzi, prostredníctvom

ktorého organizácia pomáha riešiť krízové situácie rodín z celého regiónu Oravy. „*Naša pomoc týmto rodinám veľmi závisí od ich aktivity. V súčasnosti je našim najväčším zámerom Program sebestačnosti, v rámci ktorého bol spustený projekt Oravská zelenina. Jeho cieľom je jednak pomôcť rodinám po materiálnej stránke pri zakladaní záhradiek s následnou právnou pomocou pri predaji z dvora, ktorý vie týmto ľuďom zarobiť nejaké peniažky. Minulý rok to bolo o pestovaní tekvice a tento rok pridáva ďalšiu zeleninu, ktorá však nepotrebuje chemické postreky. Chceme sa napríklad vrátiť k pestovaniu kvaky, ktorá je vhodná pre výrobu nápojov pre deti,*“ povedal Anton Mi-

chalice, predseda Oz Misia Mladých. Okrem tejto pomoci OZ organizuje každý mesiac stretnutie rodín, čo je akási svojpomocná skupina matiek, kde hovoria o svojich problémoch, starostiach, nádejach, vyrábajú mnohé drobnosti a potreby do domácnosti. Pre deti je vytvorený osobitný tvorivý a vzdelávací priestor, kde sa učia samostatnosti, základom varenia pod dozorom profesionálneho kuchára, či navštevujú zaujímavé miesta v rámci rôznych exkurzií.

Pomôcť Občianskemu združeniu, ktoré pomáha rodinám v núdzi môžeme aj my. Jednou z možností je portál Dobrá krajina, kde môžete prispieť na kúpu hospodárskych zvierat alebo semiačok rodinám. Ak poznáte rodinu v núdzi, ktorá potrebuje pomoc a má chuť sa aktívne na nej podieľať kontaktujte priamo OZ. Viac info: www.misiamladych.sk

Pol'ská gmina a české mesto si vybrali Tvrdošín za partnera

Napíňanie spoločných zámerov, príkladná cezhraničná spolupráca s gminou Kościelisk bola podnetom k spolupráci aj od pol'skej gminy Lasková i českého mesta Rájec – Jestřebí.

„*Spredchádzajúcim i súčasným vedením gminy Lasková sme mali v priebehu 10 rokov len sporadický kontakt. Pred desiatimi rokmi nás navštívili jej zástupcovia a hlavnou témou bola kultúrna výmena dychových súborov. Priaznivci dychovej hudby mali možnosť niekoľkokrát vidieť vystúpenie Dychového orchestra farnosti Lasková v našom meste počas podujatia Fordych a náš súbor Tvrdošanka zase v pol'skej gmine. Minulý rok sa wójt gminy Czesław Stanisławczyk zúčastnil našich Dni mesta, kde prezentoval myšlienku partnerskej spolupráce oboch samospráv. Na základe poverenia zastupiteľstva gminy nám ju koncom marca tlmočila už oficiálna*

delegácia, ktorá zavítala do Tvrdošína,“ povedal primátor. Táto iniciatíva sa týka najmä rozšírenia kultúrnej spolupráce, výmeny v oblasti cestovného ruchu a rozvoja ekonomiky medzi samosprávami. Gmina sa nachádza v Malopolskom vojvodstve, v malebnom horskom prostredí Beskyd. Pod jej správou patrí 9 obcí s cca 8 tisíc obyvateľmi.

Mesto Rájec-Jestřebí sa rozprestiera v údolí tvoriacom rozhranie medzi Českomoravskou vysočinou a Drahanskou vrchovinou 8 km od mesta Blanska a 30 km na sever od Brna.

Prvý krok k partnerstvu urobilo vedenie tvrdošínskeho gymnázia i gymnázia z mestečka Rájec-Jestřebí. Spoločne

žiaci Martina Pitáková a Dávid Duda, ktorí so svojim projektom EXAMPLŮ v silnej konkurencii obsadili 1.miesto. Žiaci vytvorili systém, ktorý ponúka kompletné riešenie testov pre učiteľov a žiakov. Poskytuje mnoho možností pre tvorbu testov a uľahčuje i prístup k testovaniu. Vďaka automatickému vyhod-

Vít'azi celoslovenskej súťažnej konferencie z nášho mesta

Dňa 19. marca sa v priestoroch Fakulty informatiky a informačných technológií STU v Bratislave konalo finále 11. ročníka súťažnej konferencie Junior Internet, ktorú organizovala AMAVET. Do súťaže bolo prihlásených 175 projektov. V kategórii JuniorLearn Spojenú školu reprezentovali

žiaci Martina Pitáková a Dávid Duda, ktorí so svojim projektom EXAMPLŮ v silnej konkurencii obsadili 1.miesto. Žiaci vytvorili systém, ktorý ponúka kompletné riešenie testov pre učiteľov a žiakov. Poskytuje mnoho možností pre tvorbu testov a uľahčuje i prístup k testovaniu. Vďaka automatickému vyhod-

nocovaniu majú učitelia menej práce s vyhodnocovaním testov a žiaci majú písomky kdekokoľvek dostupné a s okamžitým vyhodnotením. Ich prácu si môžete pozrieť na stránke tlacovespravy.sme.sk/ts/6348/junior-internet-2016-pri-niesol-inovacie-ake-sme-necakali/

Každý je vítaný

Detská organizácia eRko pôsobí na celom Slovensku s mottom: „*Radostnou cestou svedectva viery kráčame spolu malí i veľkí.*“ My, mladí dobrovoľníci, sa snažíme viac zbližiť deti s Bohom prostredníctvom stretnutí, ktoré voláme „streťká“. Tie sú základom našej činnosti, kedy prostredníctvom hier, aktivít, modlitieb, príbehov prežívame s deťmi radostný život v spoločnosti. Naším cieľom je pomáhať pri výchove a neformálnom vzdelávaní detí a mladých ľudí, aby sa

stali zrelými kresťanskými osobnosťami, ktoré sa správnym spôsobom podieľajú na rozvoji spoločnosti, v ktorej žijú. Východiskovými hodnotami sú: živá viera, radostná služba, otvorené spoločenstvo, úcta k životu, zodpovednosť a dôvera. Počas celého roka organizujeme okrem „streťiek“ aj rôzne akcie, napríklad karneval, tvorivé dielne a rôzne veselice. Počas vianočných sviatkov prinášame do domácností Dobrú novinu a vrcholom celého erkárskeho roka je

týždenný letný tábor. Spolupracujeme s farským úradom, s detským spevokolom Aňjelyci a so združením Persona. Vďaka mestu Tvrdošín máme k dispozícii priestory na stretávanie.

Všetkým, ktorí nám pomáhajú rozvíjať eRko v Tvrdošíne, patrí veľké: Ďakujeme!

Milé deti, neváhajte a pridte medzi nás každú sobotu o 14.00 do eRkárne (budova oproti kostolu). Zazijete kopec zábavy.

eRkári mesta Tvrdošín

Študentom umožňujú všestranný rozvoj

Štúdium svetových jazykov si overujú v praxi.

Gymnázium Tvrdošín sa minulý rok zapojilo do programu Erasmus+. Spolu s projektovými partnermi – dve stredné školy podobného typu – vypracovali projekt „Let's walk and learn – education via tourist paths“. Prípravy a niekoľko úvodných stretnutí učiteľov otvorili priestor na realizáciu jarného stretnutia žiakov.

Prvé projektové stretnutie v rámci programu sa odohralo v Rájci – Jestřebí na Južnej Morave v Čechách. V úvode stretnutia, po oficiálnom otvorení a privítaní všetkých účastníkov zo Slovenska a Francúzska, prezentácii cieľov

projektu boli deti rozdelené do skupín. Národnostne zmiešané niekoľkočlenné pracovné skupinky spolu „nažívali“ a spolupracovali pri prechádzkach prírodou, vyplňaní pracovných listov a práci s GPS. Hoci komunikačným jazykom projektu je oficiálne angličtina, často sa rozprávalo po francúzsky.

Tvrdošínski gymnazisti si dali záležať a usilovne pracovali, vyplňali, zaznamenávali prijaté údaje. Svoju húževnatosť a schopnosť pracovať za pochodu v teréne prejavili počas celého týždňa. Hlavná koordinátorka projektu v posled-

ný večer zhrnula priebeh celého projektového týždňa do niekoľkých pochvalných viet, pričom každému účastníkovi venovala malú pozornosť ako pamiatku na stretnutie. Nasledovalo krátke video – zostrih pracovných i zábalných momentov a vyhodnotenie fotografickej súťaže – medzi prvými sa umiestnili i slovenskí účastníci. Každý podal výkon, ktorého výsledok sa odzrkadlil v troch záverečných projektových výstupoch – projektomom slovníku, brožúre a videu. Spolupráca Gymnázia Rájec-Jestřebí a Gymnázia v Tvrdošíne nezostala iba pri tomto.

Mgr. Michal Masnica

Otec atómového vedca sa narodil v Tvrdošíne

Syn tvrdošínskeho rodáka patrila medzi špičku nukleárných fyzikov.

Pokračovanie z novín 1/2016.

Leo Szilard nemohol dokončiť štúdium elektroinžinierstva Budapeštianskej techniky, lebo musel narukovať do prvej svetovej vojny. Po nástupe Horthyho k moci v roku 1919 bol u nových úradov v podozrení, či nie je nepriateľský ľavicový aktivista a bol po prvý raz (nie naposledy v svojom dlhom živote) sledovaný tajnou políciou, ktorá ale nakoniec dospela k záveru, že sa „nejedná o komunistu“. Aj tak už nemohol pokračovať v Budapešti v štúdiu tiež pre svoj židovský pôvod, takže na konci roku 1919 ušiel do Viedne a onedlho do Berlína, kde už v priebehu štúdia zahájil svoju vedeckú dráhu po boku ľudí ako Albert Einstein, Max Planck alebo

Detail preukazu docenta Lea Szilarda na Berlínskej univerzite (1927)

Max von Laue. Po odchode z Maďarska roku 1919 sa syn tvrdošínskeho rodáka Louisa Szilarda začal písať bez dĺžňov ako Leo Szilard. Keď sa Hitler ujal moci v roku 1933, odišiel posledným nekontrolovaným vlakom do Viedne a onedlho do Londýna.

Leo Szilard nedostal nikdy Nobelovu cenu, hoci si ju viacero raz zasluhoval. Nevolá sa po ňom žiadny nový prvok v periodickej tabuľke, hoci v dobe objavovania prvých transuránov (neptúnium, plutónium a ďalšie) patrila medzi nukleárnymi fyzikmi k absolútnej špičke a prvý z nich si uvedomoval strategický význam konkrétne možnosti výroby a nutnosť organizovaného utajovania objavov. V týchto veciach sa po niekoľko

rokov enormne angažoval. Po Leovi Szilardovi sa nevolá ani žiadna fyzikálna jednotka, hoci on prvý odvodil vzorec pre vzťah úbytku entropie v termodynamickú sústavu pôsobením určitého množstva informácie (dnes "bit"). Za svoje povojnové vystupovanie proti nukleárnemu zbrojeniu dostal Leo Szilard niekoľko vyznamenaní od rôznych organizácií, ale z oficiálnych miest bola veľká snaha minimalizovať jeho miesto v histórii, vrátane gumovania jeho mena

v encyklopédiách. Nečudo, keď niekoľko týždňov pred Hirošimou spísal petíciu za nepoužitie atómovej bomby na japonské mestá, a hoci túto petíciu podpísalo aj ďalších 68 vedcov z uzatvorenej skupiny pracovníkov vojnového programu Manhattan, vedúci projektu generál Leslie Groves ju neukázal prezidentovi, ale zatvoril do trezora, kde musela dlhé roky čakať na odtaženie. Povojnovo satirickú sci-fi poviedku Lea Szilarda „Súdili ma ako vojnového zločincinca“ (je súčasťou knihy poviedok „Hlas delfinov“) preložil jeden kolega Andreja Sacharova do ruštiny, a na Andreja Sacharova, vtedy vedúceho vývoja sovietskych termonukleárných zbraní, mala údajne práve táto poviedka rozhodujúci vplyv na zmenu názoru a znamenala začiatok jeho odporu proti nukleárnemu zbrojeniu a neskôr proti celému politickému

systému. V roku 1933 vo Veľkej Británii objavil uvoľňovanie atómovej energie pomocou neutrónovej reťazovej reakcie, v roku 1939 v Spojených štátoch pomocou podpisu svojho slávneho kamaráta Alberta Einsteina pod svojim dopisom efektívne upozornil amerického prezidenta F. D. Roosevelta na hrozbu vývoja atómových zbraní v nacistickom Nemecku, a urobil množstvo iných významných vecí, ktoré ovplyvnili vývoj fyziky, molekulárnej biológie aj dejín dvadsiateho storočia.

Mama Lea Szilarda Tekla zomrela v Budapešti pred druhou svetovou vojnou, zvyšok rodiny sa postupne rôznymi cestami dostal do Spojených štátov. Tam sa potom otec Lea Szilarda, tvrdošínsky rodák Louis Szilard (Spitz), dožil veku 95 rokov a zomrel roku 1955.

Uvedené je výberom z článku Mgr. Vladimíra Stojeho, ktorý pracuje ako geofyzik v Českej republike a býva v Českej Lipe. Článok v plnom znení je uvedený na www.tvrdosin.sk. Vladimír Stoj sa k uvedeným informáciám dostal vďaka spolupráci s americkým historikom Gene Dannonom. Pri čítaní životopisu vedca Lea Szilarda (objaviteľa neutrónovej reťazovej reakcie, a teda priemyselného využívania atómovej energie) si všimol, že jeho brat, spoluautor životopisu, položil miesto narodenia ich otca správne do hornouhorskeho Turdossina, ale v zátvorke bolo chybné uvedené, že je to azda Tvarozná na Slovensku. Práve vďaka spolupráci s americkým historikom sa utvrdili v tom, že jednoznačne ide o Tvrdošín. Podporili to aj ďalšie informácie. Zistili, že starý otec Lea Szilarda bol z Veľkej a stará mama z Malatiny.

Krajské kolo súťaže v SIP

Vo štvrtok 11. februára naša škola privítala účastníkov 50. ročníka krajského kola Súťaže žiakov stredných škôl v spracovaní informácií na počítači. Dokopy 53 súťažiacich z 15 škôl ZSK prejavilo svoju rýchlosť, pohotovosť a zručnosť v 3 súťažných disciplínach: písanie na počítači, úprava textu na počítači a wordprocessing. V deň súťaže boli vyhodnotené a ocenené prvé

dve disciplíny, výsledky z wordprocessingu sa súťažiaci dozvedeli až o 10 dní od uskutočnenia krajského kola. Našu školu reprezentovalo 7 žiakov, zastúpenie sme mali vo všetkých súťažných disciplínach. Najlepšie umiestnenie dosiahla Natália Sirotová z II. AO triedy, ktorá v disciplíne písanie na počítači získala 8. miesto. Okrem súťaženia sme pre účastníkov pripravili aj zaujímavý

program. Vďaka ústretovosti mesta Tvrdošín mali možnosť navštíviť drevený gotický kostolík v Tvrdošíne, ktorý je zapísaný do kultúrneho dedičstva Unesco, a taktiež Art Galériu Schürger.

Dúfame, že tento deň bol pre účastníkov krajského kola súťaže nielen náročný, ale aj zaujímavý a zanechal v nich prijemné spomienky na našu školu a ľudí v nej.

Ing. Ľudmila Uhlíková

Na veľtrhu podnikateľských spoločností nechýbala Spojená škola

Podpora podnikateľského vzdelávania je v súčasnej modernej škole veľmi dôležitá a podstatná. Na Obchodnej akadémii v Tvrdošíne sa snaží vedenie školy aj pedagógovia o to, aby sa rozvíjala podnikateľská nápaditosť a kreativita, aby žiaci dokázali prezentovať produkt, myšlienku, službu ale aj seba. Aj preto sa žiačky z 3. AO zúčastnili Veľtrhu podnikateľských talentov v Bratislave. Prezentovali sa v dvoch výstavných stánkoch, v prvom stánku prezentovali študentskú firmu Fragrance, ktorá sa snažila ukázať svoj podnikateľský nápad didaktické hry vo vyučovateľskej ekonomiky, účtovníctva a

anglického jazyka. Žiačky v druhom výstavnom stánku prezentovali produkty, ktoré

Oravu v krojoch s hudobným doprovodom, vytvorili malé knižky s oravskými zvykmi a

vytvorili v rámci voliteľného predmetu podnikanie v cestovnom ruchu. Prezentovali

tradíciami, s oravskými piesňami a tradičnými oravskými receptami.

Zapojili sa do inovovaného vzdelávacieho programu

Materská škola Medvedzie sa prihlásila ešte v minulom školskom roku do pilotnej fázy zavádzania inovovaného interného vzdelávacieho programu pre materské školy. Na základe dohody všetkých pedagogických zamestnancov bol na pedagogickej rade zvolený tím, ktorý sa následne zúčastňoval školení k jednotlivým vzdelávacím oblastiam a spracovával tak štandardy vzdelávacích

oblastí na podmienky v materskej škole Medvedzie. Boli to konkrétne podmienky, ktoré si MŠ určila už dávnejšie v minulosti. Potom každá materská škola zapojená do pilotnej fázy musela odovzdať autoevaluačnú správu s hodnotením vlastnej práce a obsahu inovovaného štátneho vzdelávacieho programu. Po pripomienkovaní pracovnej verzie ministersvom, poslali už

finálnu verziu ich školského vzdelávacieho programu. V súčasnosti čakajú na vyjadrenie od ministerstva školstva. „Som veľmi rada, že to máme za sebou, pretože náš tím sa trošičku užil, ale zvládli sme to. Teraz čakáme, že táto finálna verzia v tomto znení bude spĺňať všetky požiadavky a budeme môcť s ňou od septembra pracovať,“ povedala riaditeľka materskej školy Monika Lajmonová.

O cudzojazyčnú škôlku je záujem

Súkromné jasle Slniečko fungujú v našom meste už nejaký ten čas. Jej služby využívajú rodičia z nášho mesta aj blízkeho okolia. V budúcom školskom roku bude otvorená ďalšia, bilingválna trieda. Vyučovacím jazykom bude kombinovaná slovenčina a angličtina s plynulým prechodom na jednojazyčnú konverzáciu. Bežný deň detí z anglickej aj slovenskej triedy však bude prebiehať rovnako. Učitelia prešli špeciálnym školením a okrem nich bude na správnu angličtinu 17 detí dohliadať aj anglický lektor z Portugalska.

Počas zápisu prejavilo o takýto štýl vyučovania záujem množstvo rodičov. „Rozhodli sme sa priniesť do nášho mesta niečo, čo tu chýba, pretože v okolí sa žiadna takáto škôlka nenachádza. Berieme to ako začiatok niečoho nového. Chceme, aby osvojovanie si cudzieho jazyka prebehlo nenásilnou hravou formou. Niektorí rodičia boli spočiatku váhaví, či je to pre ich dieťa vhodné, iní vyplnili prihlášku bez váhania. Snažíme sa však riadiť mottom: Ak si myslíte, že to nezvládnete, tak to pravdepodobne nezvládnete. Ale nikdy, nikdy nehovorte, že

to nezvládne vaše dieťa. Deti sa vedú rýchlo adaptovať aj pri spôsobití situácií, preto veríme, že po roku fungovania budeme mať vynikajúce výsledky,“ povedala Alexandra Šulíková, majiteľka Súkromnej materskej školy Slniečko s bilingválnou formou výučby. Od ostatných škôlok sa táto líši aj uniformami, ktoré budú v blízkej budúcnosti zavedené, ale tiež plánom vytvoriť si vlastnú záhradku na pestovanie ovocia, zeleniny a kvetov, pričom táto metóda vyučovania je vhodná na osvojenie si zodpovednosti aj vývoj jemnej motoriky.

Pod'te dovolenkovat' doma

Jar nám pomaly ale isto odzváňa, v šatníku už máme nachystané šnorchle a iné plážové drobnosti, ktoré nás v práci držia nad vodou a dodávajú optimistický pohľad na život. Ano, čas vytúžených dovoleniek sa blíži a nás lákajú exotické vône, chute a priezračná voda s farebnými morskými príškami.

Hoci sa tešíme na vlny, tie emigrantsko-imigrantské nám tak akosi podvedome bránia v rozlete. A tu nastáva problém, ktorú destináciu si vybrať? Zahranicie je zahraničie, o mori nehovoríme, no čo takto tento rok vyskúšať dovolenkovat' „doma“? Možno ste práve prevrátilí očami, ale

keď sa človek zamyslí, má to veľa výhod a poznať vlastný kraj by mala byť pre každého povinnosť. Veľkou výhodou pre nás Tvrdošíňčanov sú Oravice – miesto pre aktívnu dovolenku ako stvorené. V nasledujúcich riadkoch vás o tom presvedčíme.

Príroda na dotyk

Niet nad čerstvý vzduch. Keď sa k nemu pridá famózný výhľad na okolie, duša človeka pookreje. Možnosť vidieť živočíchy v ich prirodzenom prostredí, niekoľko druhov vázok, či vzácneho bociana čierneho je na nezapltenie. K tomu ten pocit, keď prekonáte sami seba a zdoláte strmý

kopec. Romantické zákutia, doliny, vršky, zurčiaci potok a to nádherné lesné ticho. No kto by po tom celoročnom hlučnom pracovnom zhone odolal?

Náučný a relaxačný chodník

Tie vaše malé neposedné a zvedavé deti vezmite jednoducho so sebou. Že ste nemali čas naučiť ich bicyklovať bez pomocných koliesok alebo stáť na kolieskových korčuliach? Nevadí! Relaxačný chodník s dĺžkou 2,3 km je na to ako stvorený. Lavičky, altánky a ostatné oddychové miesta vám spoločne športové chvíle iba spríjemnia. Detskú

zvedavosť a chuť dozvedieť sa neustále čosi nové ukojíte na ceste po Náučnom chodníku Antona Kocýana. Skvelý čas na to, aby sa na vlastné oči presvedčili, že na vzácnych rašeliniskách nie sú storočné stromy vyššie ako ony, a že tými ďalekohľadmi na vyhládavých vežiach uvidia aj kamzíkov na Osobitej.

Termálne kúpaliská

Zaručený recept ako zabaviť deti na celé hodiny je voda. V Oraviciach máte na výber hneď dve možnosti. Ekonomicky výhodnejšie sú jednoznačne mestské termálne kúpaliská, kde s preukazom občana mesta Tvrdošín zapla-

títe doslova symbolickú cenu. Veľký areál s trávnatou plochou ponúka priestor na loptové hry a obľúbené naháňacky, dospelí privítajú rehabilitačné a masérské služby. Ako sa hovorí „no nekúp to!“, keď celá rodina si príde na svoje. Druhou, no pre rodinný rozpočet náročnejšou alternatívou je Thermal Aquapark s vonkajšími aj vnútornými bazénmi, s umelými vlnami, toboganom aj bazénom pre deti. Záleží len na vás, ktorá voľba je pre vás výhodnejšia.

Ochutnávka folklóru

Dlhoročnú tradíciu majú Folklórne slávnosti pod Osobitou, ktoré vďaka ich ob-

ľúbenosti nemusíme bližšie predstavovať. Predstavte si však dovolenku, ktorej vyvrcholením bude práve folklórny festival. Nie zlé, čo povieť? Po týždni plnom túr, poznávaní krajiny a športovania tak táto kultúrna vložka môže byť naozaj jeho zaujímavou bodkou.

Náš pomyselný týždeň prešiel ako voda a ani na chvíľu sme sa nenudili. Dovolenkovať doma, neznamená sedieť doma „na riti“, ale využiť priestor a príležitosť, za ktorú sú obyvatelia veľkomiest ochotní vymeniť majetok. My ho pritom máme na dosah ruky. Poďme spolu dovolenkovat' doma!

Z historického kalendára

Medvedzie (Medvedze)

550. výročie - v r. 1466 spomína sa Valentinus de Myedzwyes, čo ukazuje na popoľštenú formu názvu Medvedzia (1466)

405. výročie - vo vizitácii E. Lányiho patrilo Medvedzie k fare v Tvrdošíne (1611)

25. výročie - obnovenie tradície konania Michalského jarmoku (1991)

Krásna Hôrka (Lawrova Lehota)

390. výročie - r. 1624-1626 patrí Krasnahuorka k nižnianskemu richtárstvu

350. výročie - listinou grófa Štefana Thokolyiho zo 4. októbra 1666 boli obyvatelia Krásnej Hôrky vyňatí spod richtárstva Nižnej a dostali právo držať si vlastného richtára a postaviť si mlyn (1666)

330. výročie - v urbárskych knihách sa píše: „Ťažké časy zažila Krásna Hôrka - Litovci ju vypálili a spustošili, ľudia nemajú z čoho žiť.“ (1686)

Oravice (Bystrá)

645. výročie - prvá zmienka je r. 1371 pri popise hraníc Trstenej, kde sa uvádza rieka Oravice (1371)

200. výročie - spišská biskupská vrchnosť vydala povolenie, že Tvrdošín môže postaviť v Oraviciach kaplnku ku cti sv. Anny s tou povinnosťou, že ju bude udržiavať vždy v dobrom stave (12. 9. 1816)

130. výročie - v Juráňovej tiesňave urobilo oravské panstvo drevený most 903 metrov dlhý pozdĺž celej tiesňavy, aby sa mohla vyvážať železná ruda, ktorú dolovali na hornom konci Juráňovej doliny (1885 - 1886)

10. výročie - otvorenie lyžiarskeho komplexu Meander Ski park a Thermal Aquapark (2006)

5. výročie - čistička odpadových vôd v Oraviciach bola uvedená do prevádzky (2011)

Na ceste za lepším životom do Ameriky

Vystahovalectvo v minulosti nebolo iba sociálnou tragédiou Oravy, ale tiež prínosom, pretože tak obyvatelia získali skúsenosti s moderným obrábaním pôdy. Ani tie však úplne nezlepšili situáciu a nezabránili ďalšej vlne migrácie za lepším životom.

Už na začiatku 19. storočia kvôli nepriaznivému počasiu obyvatelia prichádzali o úrodu, chýbala potrava pre dobytok i potrava a výživa pre človeka tak potrebná. Maloroľník nedokázal užiť rodinu, zaplatiť dane ani úroky zo svojich dlhov. Najvhodnejším riešením situácie bolo odísť za prácou. V Budapešti rozvíjajúci sa priemysel poskytoval len obmedzené množstvo práce, preto vhodnejší variant bola cesta do Ameriky. Krajina, kde sa po skončení Občianskej vojny prudko rozvíjal priemysel, potrebovala veľké množstvo nových pracovných síl. Preto majitelia baní vyslali na Slovensko agentov, aby verbovali robotníkov pre baníky a oceľársky priemysel. Amerika poskytovala pracovné príležitosti aj pre nekvalifikovaných robotníkov a zárobok bol v porovnaní s Uhorskom niekoľkonásobne vyšší. Kým doma by zarobili približne 15 – 30 centov, v Amerike to bolo 1,5 – 2,00 \$ na deň. Za prácou do Spojených štátov vycestovalo viac ako 650 000 Slovákov, z čoho bolo 411 obyvateľov vtedajšieho Tvrdošína, Medvedzia a Krásnej Hôrky. Ako prvý, ešte v roku 1893, vycestoval 24-ročný Jozef Havrila. Podľa dostupných zo-

znamov priplával do USA 9. marca loďou Maasdam z prístavu v Rotterdame. Poslednými emigrantami bola v roku 1924 rodina Salajčíková. Loďou Rotterdam vyplávali z rovnomenného prístavu a do USA prišli 25. apríla 36-ročná Mária (vydatá), 15-ročný Vendelín, 13-ročný Ján, 8-ročný Rudolf, 5-ročná Matilda a 1-ročný Štefan. Hoci mnohé rodiny odchádzali po čase za otcami, ktorí ich v Amerike čakali, osud tejto konkrétnej si môžeme skôr domyslieť. Keď vezmeme do úvahy cestu loďou, ktorá trvala približne 1,5 – 2 mesiace a vek najmladšieho člena, vychádza nám, že otec odcestoval najneskôr pred takmer dvoma rokmi. V záznamoch sa však v tom období neuvádza nik s podobným priezviskom.

Najviac ľudí opustilo svoje domovy v rokoch 1899 – 1913. Zaujímavé však ostáva, čo ovplyvnilo ich rozhodnutie v roku 1908, kedy oproti predošlým rokom vyplávalo za more len 9 ľudí, čo je takmer o 30 ľudí menej oproti rokom 1907 a 1909. Najstaršou emigrantkou bola 63-ročná Mária Kováliková z Tvrdošína, ktorá vyplávala na lodi Ryndam z prístavu Rotterdam. Jej príchod do USA je zapísaný

v zozname 17. apríla 1921. Naopak najmladšou je dvojmesačná Mária Stareková z Krásnej Hôrky. Keď vezmeme do úvahy spomínanú dĺžku plavby, je možné, že sa narodila priamo na lodi 23-ročnej Žofii Starekovej. Vyplávať mali loďou Rhein z prístavu Bremen a do USA prišli 21. apríla 1911.

Počas plavby boli cestujúci 3. triedy umiestnení v podpalubí v malých izbách, strava bola minimálna, pitná voda sa rozdávala na pridel alebo v časových intervaloch, hygiena bola nedostatočná, mnohých premáhala morská nemoc.

Poslednou prekážkou na ceste za lepším životom bol Imigračný úrad, kde sa všetci podrobili lekárskej prehliadke a právnej kontrole. Do krajiny nemohli vstúpiť chorí, najmä na infekčné nemoci, negramotní, a úplne nemajetní – prisťahovalec musel mať majetok minimálne 10 dolárov v hotovosti, alebo sponzora, ktorý by sa za neho zaručil.

S rodinami „za morom“ sú niektorí dodnes v kontakte, niektorí svoje spojenia možno stratili, no jedno je isté, spájajú nás spoločné korene a história, a práve tie dokážu spojiť srdcia Slovákov v akomkoľvek kúte sveta.

Kompletný zoznam vystahovalcov z Tvrdošína nájdete na web stránke mesta v sekcii História kráľovského mesta.

Seminár o Albertovi Škarvanovi obohatil všetkých účastníkov

Začiatkom apríla sa v Mestskom kultúrnom stredisku v Medvedzi uskutočnil odborný seminár venovaný spisovateľovi, lekárovi a tolstojovcovi, rodákovi z Tvrdošína Albertovi Škarvanovi

pri príležitosti 90. výročia jeho úmrtia. Taktovku nad seminárom prevzal literárny historik a pracovník Národného biografického ústavu Slovenskej národnej knižnice v Martine Augustín

Maťovčík a Helena Saktorová zo Slovenskej národnej knižnice. Študenti Gymnázia v Tvrdošíne si v podaní tejto dvojice mohli vypočuť zaujímavý životný príbeh Alberta Škarvana, ktorý

bol ako spisovateľ ovplyvnený významným ruským spisovateľom Levom Nikolajevičom Tolstojom. V krátkosti priblížili Škarvanove študentské časy, po ktorých odmietol odslužiť

vojenskú službu, za ktorú bol aj uväznený v Košiciach. Po odpykaní trestu sa dostal medzi tolstojovcov do Ruska, kde Škarvan dokonca začal prekladať diela Tolstoj. Jeho prvý preklad bolo významné Tolstojovo dielo - *Vzkriesenie*. K Škarvanovým najvýznamnejším dielam patrí *Zrieknutie sa mojej vojenskej služby*. Tiež bol známym esperantistom a lekárom. Zaujímavosťou je, že Škarvan si po celý život viedol denník, v ktorom si písal detailné poznámky, trápenia, názory na Uhorsko, maďarizáciu, československú politiku, Masaryka. Tento denník sa zachoval v pozostalostiach A. Škarvana a je uschovaný v literárnom archíve Slovenskej národnej knižnice, kde sa momentálne prepisuje a bude vydaný. Na záver seminára, ktorý zohral pozitívne ohlasy prebehla diskusia, do ktorej sa aktívne zapojili študenti gymnázia, ktorí svojimi otázkami A. Maťovčíka a H. Saktorovú vôbec nešetrili.

Rapkanie v Medvedzí stále živé

Napriek rôznym negatívnym vplyvom súčasnosti, veľkonočná tradícia rapkania v Medvedzí zaknihovala v novodobej histórii už svoj 16. ročník. Na jej oživení má vzhovajú zaslúhu Občianske združenie Medvedzie, ktoré ju pokladá za svoju pilotnú činnosť. Táto tradícia však siaha do prvej polovice minulého storočia, keď predovšetkým mladí ľudia počas veľkonočného trojdňa, to znamená na Zelený štvrtok, Veľký piatok a Bielu sobotu na znak umučenia, ukrižovania a smrti Ježiša Krista nahrádzali zvuk zvonov rapkaním a pozývali tak ľudí k modlitbe. Okrem rapkadiel v rukách mladých ľudí vidieť v súčasnosti aj domyselnejšie verglíky, dokonca na kolieskach. No tí najmenší majú v rukách dobre známe drevené klopádlá. Začiatok rapkania je už tradične pri miestnej zvonici a po prechode všetkými časťami

bývalej samostatnej dediny končia pri kaplnke a miestnom kostolíku sv. Joachima a Anny z roku 1923. Tejto peknej tradície sa počas troch veľkonočných dní zúčastňovalo do 30

mladých ľudí, ale i niekoľko dospelých. Akýmsi pomyselným rekordmanom je Jožko Jaroš, ktorý nevymeskával ani jeden ročník.

Jozef Medvecký

Skupina rapkáčov aj so zakladajúcim členom OZM a jeho čestným predsedom Jozefom Medveckým, ktorý sa veľkonočného rapkania zúčastňoval už v päťdesiatych rokoch minulého storočia pred kostolom v Medvedzí. Foto: (jm)

Písali sme v našich novinách

Pred 25 - rokmi

Primátor mesta predložil všetkým poslancom na posúdenie návrh realizačných akcií v roku 1991, ktoré sú v prevažnej miere rozpracované a vyplývajú z najaktuálnejších potrieb nášho mesta s tým, že sme povinní ich aj ukončiť. Sú to najmä skládka, PDO, prístavba školy, kanalizácia Krásna Hôrka, cestný prepojení Medvedzie – Hríbiky, dotlačáca stanica, kanalizácia, elektrina, cesty, rekonštrukcia dreveného kostolíka, rekonštrukcia cesty Medvedzie – Štefanov, areál prímestskej rekreácie, rozšírenie cintorínov Tvrdošín a Krásna Hôrka s objektom Domu smútku, rekonštrukcia Synagógy, rekonštrukcia mestského parku a mnohé iné.

Dňom 1. 2. 1991 bol v Tvrdošíne zriadený Obvodný úrad štátnej správy. Obvodný úrad zabezpečoval činnosti na úseku živnostenskom, obchodu a cestovného ruchu.

Pred 20 -timi rokmi

Rozpočet sa v priebehu roka mení, najmä do plusu, vďaka dohodnutým zmluvám. Priebeha plynofikácia Medvedzia, hotová je na Hrádkoch. Dobrým tempom pokračuje výstavba školského zariadenia – haly pri ŽS Š. Šmálik a gymnáziu. Vydĺždené sú chodníky na námestí a pripravená montáž pouličných svietidiel.

Galéria Márie Medveckej znovu otvorená

Náročnými prácami na dôkladnej renovácii vnútorných i vonkajších priestorov starej kúrie nad riekou prešla galéria M. Medveckej. Oveľa náročnejšou na prácu i na čas bola dôkladná a citlivá reštaurácia v nej umiestnených obrazov Márie Medveckej, ktorú vykonali odborníci – pracovníci Oravskej galérie v Dolnom Kubíne.

Pred 15 –timi rokmi

Primátor nášho mesta inicioval stretnutie s predstaviteľom nemeckej firmy Hydac na Slovensku Ing. Jozefom Liškom, bývalým absolventom SPŠE v Tvrdošíne a dnes úspešným riaditeľom tejto firmy, ktorá sa zaoberá elektronikou pre výrobu hydraulických zariadení.

Michalské námestie dostalo novú tvár

Stavebný ruch v centre sídliska možno jednoznačne charakterizovať ako jednu z aktivít mesta. Prestavba centra sídliska vyplývala nielen z rekonštrukcie jeho stredu, námestia, ale

nadväzovala už na samotný vstup do sídliska. Rekonštrukcia spočívala v osadení novej dlažby, vybudovaní fontány, úprave zelene so sadovými úpravami, vybudovaní nového osvetlenia, úprave vstupov do jednotlivých objektov - domu služieb, nákupného strediska a MsKS.

Pred 10 –timi rokmi

Mladí ľudia potrebujú vhodné bývanie

Pre mladých i tých starších je dnes veľkým problémom bývanie. Očakávaný demografický vývoj nenecháva nečinným mestské zastupiteľstvo, ktoré hľadá riešenia pre mladé rodiny

a starších ľudí. „Pripravujeme výstavbu ďalšieho obytného domu v našom meste, pretože si uvedomujeme, že musíme pomôcť najrizikovejším skupinám“, povedal primátor mesta I. Šaško.

Do mesta prichádza nový šport

V zadnej časti ihriska za gymnáziom postaví mesto novú krytú tenisovú halu s dvoma kurtami. Tí, čo sa zaujímajú o tenis, alebo ho hrajú rekreačne, si ho budú môcť čoskoro zahrať na umelom povrchu.

Pred 5 –timi rokmi

Kotolňu na uhlie vymenila nová technológia

Podarilo sa zrealizovať ďalšiu investičnú akciu, ktorú malo mesto vo svojom pláne. V budove pri fare bola demontovaná stará technológia s kotlami na tuhé palivo a nainštalovaná bola moderná technológia pre spaľovanie biomasy a peletiek.

Patrí k ôsmim úspešným v rámci kraja

Slávnostnú chvíľu oficiálneho ukončenia rekonštrukcie Gymnázia v Tvrdošíne podporili svojou účasťou predsa Žilinského samosprávneho kraja Juraj Blanár, primátor nášho mesta Ivan

Šaško, ktorý je zároveň aj poslancom ŽSK a riaditeľom stredných škôl okresu Tvrdošín. Rekonštrukcia budovy Gymnázia, ktorá je vlastníctvom mesta začala opravou strechy, zateplené boli podkrovné triedy, ale aj celá škola, vymenené okná na budove, urobený bezbariérový vstup so zdvíhačom plošinou v budove školy, odizolované suterénne triedy spolu s celou budovou. Cieľom projektu neboli len stavebné úpravy, ale aj skvalitnenie vzdelávacieho procesu, takže v rámci projektu boli vybudované a technikou doplnené štyri odborné učebne.

Narodili sa

25. 2. **Sonia Abbie Gabariková**
25. 2. **Sofia Juliette Gabariková**
2. 3. **Linda Nezniková**
2. 3. **Samuel Vysloužil**
11. 3. **Júlia Hurajová**
4. 4. **Sofia Vajduláková**
7. 4. **Nela Anna Kotlárová**
8. 4. **Tobias Pjenteck**
10. 4. **Marko Šeling**
11. 4. **Zuzana Pajunková**
11. 4. **Alex Amrich**
11. 4. **Tobiáš Púčať**
12. 4. **Michaela Ulrichová**
18. 4. **Adam Hudák**
20. 4. **Emma Lewandowska**
20. 4. **Mia Pavkovicová**

Sobáše

18. 3. **Simona Binakaj – Lukáš Adamčák**
19. 3. **Lucia Drbiaková – Ivan Pavkov**
9. 4. **Slavomíra Garajová – Peter Ujmiak**
16. 4. **Simona Il'apovská – Dávid Šurina**
23. 4. **Miroslava Ťapajnová – Daniel Graeme Wilson**
23. 4. **Alena Glembová – Bc. Lukáš Ferenčík**

Blahoželáme jubilantom

Vzácného jubilea sa v týchto dňoch dožili naši spoluobčania:

85 rokov

Anna Vranová
Mária Vokálová
Vladimír Gabarík
Jozef Balek
Emília Poláčiková

Medvedzie
Tvrdošín
Krásna Hôrka
Krásna Hôrka
Medvedzie

80 rokov

Mária Lucká

Krásna Hôrka

Pri tejto príležitosti im blahoželáme a prajeme z celého srdca hlavne zdravie a úsmev na tvári v kruhu svojich najbližších.

Odišli z našich radov

27. 3. **Ján Janega** 78-ročný
30. 3. **Alena Hrčková** 53-ročná
4. 4. **Eva Glosová** 64-ročná
9. 4. **Helena Bedrichová** 85-ročná
13. 4. **Mária Jackulíková** 67-ročná
19. 4. **Vladimír Vrábel** 76-ročný
22. 4. **Ing. Anton Kovalčík** 58-ročný
25. 4. **Ing. Jozef Sivoň** 69-ročný

Spomienka

„Sú vety, ktoré už nikdy nepoviem, sú chvíle, na ktoré nikdy nezabudneme, sú okamihy, na ktoré stále spomíname. Dňa 18. 4. 2016 uplynulo 20 rokov, čo nás navždy opustil **ŠTEFAN BALLEK** z Krásnej Hôrky vo veku 54 rokov. S láskou spomínajú manželka, dcéra a synovia s rodinami.

Spomienka

Pracovala vždy do únavy, pokoj sama sebe nedopriala. Srdce jej zlaté bolo, každému len dobro priala. Stíchol Tvoj dom, záhrada i dvor, nepočuť Tvoje kroky v ňom. Aké je ťažké bez Teba žiť, keď nemá kto poradiť, potešiť. Ako Ti z očí žiarila dobrota, tak nám budeš chýbať do konca života. Kto Ťa poznal, ten si spomienie, kto Ťa miloval a mal rád, nikdy nezabudne.

Dňa 18. apríla sme si pripomenuli 20. výročie, ako nás nečakane opustila vo veku 66 rokov naša milovaná mamka a stará mama **ŠTEFANIA BENUŠIKOVÁ**, rod. Chrenková z Tvrdošína.

S úctou a vďakou smútiaca rodina.

Spomienka

Dňa 17. marca sme si pripomenuli 1. výročie ako nás navždy opustila naša drahá matka, babka a prababka **EMÍLIA MEDVECKÁ** z Medvedzie. S úctou a úprimnou láskou v srdci na ňu spomínajú dcéry, synovia, vnúčatá, pravnúčatá a ostatná rodina.

Spomienka

Čas plynie, dni sa mňajú, spomienky v srdci navždy ostávajú. Dňa 25. apríla uplynul rok, čo nás navždy opustil môj milovaný manžel **ALOJZ KRÚPA** z Tvrdošína. S láskou a vďakou na neho spomínajú manželka Monika, matka Antónia, sestra s rodinou, krstná a ostatná blízka rodina.

Spomienka

S tichou spomienkou budeme k tvojmu hrobu chodiť, pri plameňoch sviečok sa za Teba modliť. Osud Ťi nedoprial ešte s nami byť, ale v našich srdciach budeš stále žiť.

S hlbokým žiaľom Vám oznamujeme, že nás 22. apríla vo veku 58 rokov opustil manžel, otec, syn, zať, švager a dobrý kamarát **Ing. ANTON KOVALČÍK**.

S láskou spomíname, budeš nám veľmi chýbať.

Tvrdošín našiel talenty

Finále súťaže Tvrdošín hľadá talent sa uskutočnilo 10. apríla v kine Javor. Pred porotu predstúpilo z 28 prihlásených až 13 súťažných čísel, čo dokopy predstavovalo 130 súťažiacich plus ďalších 30 detí, ktoré tak isto ukázali,

čo v nich je počas hlasovacej prestávky. O tom, že talenty bolo na rozdávanie svedčia aj mnohé ocenenia, ktoré skupiny získali na rôznych iných súťažiach. Rozmanitosť programu dala zabráť aj samotnej porote. Vďaka jej odbornosti však posudzovať mnohé kritériá ako sú synchronizácia, kreativita pre tanečné súbory, či čistota hlasu pre spevákov nebol problém. Na rozdiel od minulých rokov však porota udelila okrem prvých troch miest až dve špeciálne ceny poroty. „Opäť prevažovali tanečné čísla pred ostatnými a rozhodnúť o favoritovi naozaj nebolo ľahké. Spoločne sme však rozhodli o najlepších. Ku číslam nášho CVC som sa však nevyjadrovala, aby boli výsledky naozaj objektívne, takže som rada, že víťazom sa stali tanečníčky vyhrali zaslúžene, pomer vek, výkon a talent bol nepopierateľný a v 7. ročníku nemal konkurenciu.“ Dve špeciálne ceny poroty získali ZUŠ Nižná a Flowers z CVC Tvrdošín. Cena diváka putovala do rúk ZUŠ Nižná, ktorej deti nám pripomenuli čaro Vianoc. Tretie miesto udelila porota Tanečnej skupine Karolínka 2 zo Zubereca a druhé miesto patrilo Patrícii Sereckovej zo SZUŠ M. Rosinu z Tvrdošína. Najlepšími z najlepších boli tento rok Minihopky z CVC z Tvrdošína, ktoré si zo súťaže odniesli 200 € poukážku. Tú si prevzali z rúk primátora mesta I. Šašku, ktorý v príhovore vyzdvihol talent prítomných detí a poďakoval aj rodičom, ktorí ich vedú k tomu, aby nezhadzovali svoj talent, ale v ňom pokračovali a zdokonaľovali sa.

Darovať krv prišli aj gymnazisti

Pri príležitosti Dňa učiteľov zorganizoval miestny spolok Slovenského Červeného kríža v spolupráci so ZŠ M. Medveckej a Národnou transfúznou službou v Martine výjazdový odber krvi. Najväčšiu tekutinu, ktorá má tú moc zachrániť ľudské životy prišlo darovať 40 darcov, z čoho bolo až 17 prvodarcov. Okrem učiteľov a rodičov žiakov zo ZŠ M. Medveckej, materských škôl a pracovníkov mestského úradu túto akciu podporili aj študenti z Gymnázia. Ďalšiu možnosť darovať životodarnú tekutinu takýmto spôsobom budete mať v novembri, pri príležitosti Dňa študentstva.

Darovať najväčšiu tekutinu chodí pravidelne aj Mária Kyselová, pracovníčka Mestského úradu, ktorá

v roku 2014 získala zlatú plaketu. Ako sama hovorí, pomôcť inému v núdzi nie je nič výnimočné, kým je človek sám zdravý. „Darovať krv som bola prvýkrát v roku 1993, keď som mala 18 rokov. Chodievala som pravidelne každé tri mesiace. Po 30-tom odbere som dostala zlatú plaketu a určite chcem v tomto pokračovať, kým sa dá. Nie pre ocenenie, ale pre pocit, že aspoň pre mňa takouto maličkosťou môžem pomôcť niekomu, kto to naozaj potrebuje. To, že sa odbery konajú aj v základnej škole je výhodou, pretože človek nemusí cestovať,“ hovorí Mária Kyselová, ktorá môže byť pre každého z nás inšpiráciou a motiváciou: Pravidelné darovanie krvi, kúska vlastného zdravia, je pre ňu samozrejme.

Vyniesli Morenu ako symbol zimy

Tradicia vynášania Moreny sa zachovala z dôb starých Slovanov. Podľa tohto zvyku by sa vynesím Moreny mala odohnať zima a privolať jar.

T tejto úlohy sa veľmi dobre zhostili pedagogický zbor a deti z materskej školy v Tvrdošíne. Vytvorili figurínu, s ktorou sa prešli 23. marca po Radničnej ulici a Trojičnom námestí. Nakoniec ju v zmysle tradície zničili na školskom dvore. Množstvo piesní a riekaniek, ktoré deti s chuťou a radosťou spievali nás utvrdzuje v tom, že učiteľky vedú našu najmladšiu generáciu tak, že naše slovesné kultúrne dedičstvo je obnovované a neupadá do zabudnutia.

Seniori by mali byť ostrážiti

Keďže v poslednom období bol opäť zvýšený nárast trestnej činnosti, krádeží a podvodov spáchaných na senioroch, obracia sa Krajské riaditeľstvo policajného zboru v Žiline na širokú verejnosť s výzvou o zvýšenie obozretnosti seniorov, a to najmä v nasledovných prípadoch: Bez overenia dokladov a oprávnenia nevpušťať do svojich príbytkov alebo na svoje pozemky pracovníkov elektrární, plynární, domovej správy. Nepúšťajte do svojich príbytkov neznámych ľudí pod žiadnou inou zámienkou - podomových predajcov, ľudí s nevoľnosťou, ľudí s darčekom pre vás a iných. Nepožíčajte peniaze ľuďom, ktorých dobre nepoznáte, lebo väčšinou ide o podvodníkov. Vyvarujte sa vyberať peniaze a cennosti v prítomnosti neznámych osôb. Keď Vás kontaktuje neznámy človek, ktorý súrne z akéhokoľvek dôvodu (havária, operácia, výhra v lotérii, pomoc príbuznému a

pod.) potrebuje finančnú hotovosť, okamžite kontaktujte políciu (158) alebo najbližšiu rodinu. Peniaze v žiadnom prípade nikomu neodovzdávajte a bez konzultácie nepodpisujte dôležité dokumenty.

Odmietnite bezdôvodne ponúkané odpovedenie do bydliska, do domu, do bytu alebo odvoz od ľudí, ktorých nepoznáte, pretože páchatelia uvedenej trestnej činnosti si úmyselne typujú obeť, ktoré žijú osamote a majú vyšší vek, nakoľko predpokladajú, že seniori budú dôverčiví, empatickí, neopatrní a nepozorní. Páchatelia ich svojím konaním môžu pripraviť o celoživotné úspory alebo im môžu spôsobiť ublíženie na zdraví či smrť.

V prípade, že vás kontaktujú osobne alebo telefonicky neznáme osoby a máte podozrenie, že sa jedná o podvodníkov, kontaktujte ihneď políciu na bezplatnom telefónnom čísle 158 alebo osobne na najbližšom útvere Policajného zboru.

Galéria oslávila jubileum

Jedna z prvých súkromných galérií na Slovensku píše svoju históriu od decembra 1990. Jej zakladateľom bol Juraj Schürger z Tvrdošína s manželkou, ktorého prvé kontakty s výtvarným umením začínajú po jeho príchode na Oravu koncom päťdesiatych rokov 20. storočia. Náhodné stretnutie a nasledujúci osobný kontakt, ktorým začala spolupráca s maliarkou Máriou Medveckou a jej manželom Tiborom Belanom, prerástol do mnohých priateľstiev s ďalšími umelcami – Jankom Alexym, Deziderom Millym, bratmi Hložníkovicami, Vladimírom Kompánkom, rodinou Ilavských, Jozefom Kollárom, Jozefom Šturdíkom, Milanom Paštěkom, Ester M. Šimerovou, Matildou Čechovou, Ignáciom a Bělou Kolčákovcami a desiatkami ďalších. Päť desaťročí poskytoval aj umelecké ramárske služby výtvarníkom z celého bývalého Československa.

Po roku 1989 zúročil svoje bohaté zberateľské skúsenosti a vedomosti profesionálne. Splnil si veľký celoživotný sen a založil vlastnú galériu Art galéria Schürger. Stal sa priekopníkom vytvárania súkromných galérií na Slovensku. Základ galérie tvorila vlastná zbierka, ktorú obohatoval nákupom diel od umelcov a neskôr aj dielami, ktoré prijímal do komisionálneho

predaja. Do roku 2008 fungovala galéria v rodinnom dome Schürgerovcov. Od 22. novembra 2008 v novopostavenej budove v centre Tvrdošína na Trojičnom námestí vernisážou sprístupnili nové, moderné výstavné priestory. Súčasťou galérie sú aj dielne umeleckého rámovania.

Art galéria Schürger pripravila počas svojej dvadsaťpäťročnej existencie 146 výstav výtvarného umenia. Galériu a žezlo prevzala po smrti otca v roku 2009 dcéra Ing. Anna Lenková, ktorá ju vedie, dopĺňa zbierky, poskytuje služby umeleckého rámovania a vykonáva obchodnú činnosť – predaj umeleckých diel. Z významných výstav našich i zahraničných umelcov to bol Brazílčan Sarro, Angličan Finlay Cowan, z Talianska Stano Dusík, z Francúzska Ján Zoričák, z Čiech sochár Olbram Zoubek a sklársky výtvarník Jaroslav Svododa, vždy s osobnou účasťou autora.

Galéria bola od založenia rodinným podnikom a okrem manželky Cecilie sa postupne začali do činnosti aktívne zaraďovať všetky tri deti Schürgerovcov – dcéry Anna, Eva a syn František s rodinami. Dnes patria do tímu už aj vnuci, ktorí sa venujú nákupe a distribúcii listu na rámovanie a závesných inštaláčnych systémov na výtvarné diela.

PhDr. Eva Euptáková

Pozvanie na kultúrne a športové podujatia

12. 5. **SMEJKO A TANCULIENKA** – hudobno-zábavný program pre deti, kino Javor

20. 5. **BATÓŽKOVÝ TEPLÁKOVÝ MAJÁLES** – spoločenské podujatie pre dospelých. Hrá DJ Rosso. Vstupenky a info v CVC

23. 5. **ABSOLVENTSKÝ KONCERT** žiakov ZUŠ Tvrdošín – MsKS Medvedzie

25. 5. **BESEDA SO SPISOVATEĽOM P. HUBOM** – spoločenská sála nad hasičmi

27. 5. **NOC POD TVRDOŠÍNSKÝMI HVIEZDAMI** – hudobný koncert na Trojičnom námestí

29. 5. **MÚZY V RODINE** – hudobné podujatie, kino Javor

1. 6. **MDD** – zábavné popoludnie pre všetky deti nášho mesta s pekným programom, rôznymi súťažami a divadlom, Trojičné námestie

10.-12. 6. **TS CUP 2016** – medzinárodný florbalový turnaj – 10. ročník, športová hala

11. 6. **ORAVA ROCK STORM** – medzinárodný rockový festival, futbalové ihrisko v K. Hôrke

12. 6. **TVRDOŠÍNSKA DVANÁSTKA** – cestný beh, 14. ročník medzinárodného bežeckého preteku, Trojičné námestie. Štart hlavnej kategórie o 10.15 hod.

25. 6. **ORAVA FEST 2016** – najväčší medzinárodný country festival na Orave – futbalové ihrisko v K. Hôrke

23.-24. 7. **FOLKLÓRNE SLÁVNOSTI POD OSOBI-TOU** – 26. ročník folklórného festivalu. Môžeme sa tešiť na folklórne súbory z Poľska, z Izraela, Rumunska, Maďarska a Slovenska

31. 7. **FORDYCH 2016** – medzinárodná prehliadka dychových orchestrov, 11. ročník, Trojičné námestie

Oravské derby skončilo bezgólovou remízou

Futbalová jar sa opäť prihlá-sila o slovo svojimi odvetnými zápasmi. Muži ŠK Tvrdošín odštartovali odvetnú časť pod vedením staronového trénera Jozefa Vavrečana, ktorého cieľom je stabilizovať káder pre nasledujúcu sezónu a dať príležitosť aj mladým hráčom z dorastu. V úvodnom kole cestovali na Veľkonočnú nedeľu do Rosiny, kde vyhrali po góle A. Palidera 1:0. V nasledujúcom kole privítal Tvrdošín doma Černovú. Od úvodu to bol zápas na jednu bránku. Domáci do polčasu spálili niekoľko šancí, z ktorých sa uja-la len v 38. min. strela Jendriška.

Michal Lajš (v modrom) bol v zápase s Or. Veselým jedným z najaktívnejších hráčov v domácom drese.

V 45. minúte však z ojedinelej šance skóroval hosťujúci Golis po krásnej individuálnej akcii. Do šatní sa odchádzalo za stavu 1:1. Po zmene strán sa Tvrdošín už nepodarilo skórovať a zápas skončil remízou. O týždeň nato vyhrel Tvrdošín v Diviakoch, kde im domáci udelili lekciu z efektivity a zaslúžene vyhrali 4:0. V oravskom derby medzi Tvrdošínom a Or. Veselým sa po výbornom zápase zrodila bezgólová remíza 0:0. Zápas s Trstenou prehral Tvrdošín 2:1. Hráčom Tvrdošína chýbalo nasadenie a bojovnosť. Na domácej pôde proti Závažnej Porube zaznamenali bezgólovú remízu 0:0.

Výsledky A mužstvo:

Rosina - Tvrdošín 0:1, gól: Palider; Tvrdošín - Černová 1:1, gól: Jendrišek; Diviaky - Tvrdošín 4:0; Tvrdošín - Or. Veselý 0:0, Trstená - Tvrdošín 2:1, gól: Lajš; Tvrdošín - Záv. Poruba 0:0.

Starší dorast má na jar striedať formu, keď zo siedmich zápasov štyri vyhral a tri prehral.

Výsledky mladší dorast:

Tvrdošín - Bánová 1:1, gól: Bartoš; L. Mikuláš - Tvrdošín 11:0; Tvrdošín - Rakytovce 0:9; Nová Baňa - Tvrdošín 6:0; Tvrdošín - Lučenec 2:2, góly: Bartoš, Kozáček; Tvrdošín - Zvolen 1:2, gól: Kováč; Tvrdošín - Martin 1:5, gól: Schweiner.

Starší žiaci na svoje prvé jarné body stále čakajú, no každým zápasom sa zlepšujú a zlepšujú.

Výsledky starší žiaci:

Krásno n. Kysucou - Tvrdošín 7:0; Tvrdošín - Kys. N. Mesto 0:9; L. Mikuláš - Tvrdošín 10:0; Tvrdošín - D. Kubín 1:6, gól: Zboron; Vrútky - Tvrdošín 6:0; Belá - Tvrdošín 2:1, gól: Morina.

Mladším žiakom sa taktiež nedarí podľa predstáv. Po šiestich jarných kolách majú na konte šesť prehier. Najmä zápas s Krásnom n. Kysucou mohol skončiť minimálne remízou, ale v koncovke sa Tvrdošínu príliš nedarilo.

Výsledky mladší žiaci: Krásno n. Kysucou - Tvrdošín 8:4, góly: F. Kovalikova 2, Lucký, Kováč; Tvrdošín - Kys. N. Mesto 0:15; L. Mikuláš - Tvrdošín 12:0; Tvrdošín - D. Kubín 0:8; Vrútky - Tvrdošín 4:1, gól: F. Kovalikova; Belá - Tvrdošín 6:2, góly: Košarištan, Mališka.

davú formu, keď zo siedmich zápasov štyri vyhral a tri prehral.

Výsledky starší dorast:

Tvrdošín - Bánová 3:1, góly: Mi. Lajš, Ma. Lajš, Matovčík; L. Mikuláš - Tvrdošín 4:0; Tvrdošín - Rakytovce 2:1, góly: Mi. Lajš, Gerát; Nová Baňa - Tvrdošín 1:3, góly: Istok, Branický, Soják; Tvrdošín - Lučenec 3:2, góly: Mi. Lajš 2, Janol; Tvrdošín - Zvolen 2:3, góly: Janík, vlastný; Tvrdošín - Martin 0:2.

Mladšiemu dorastu sa už toľko nedarí. V úvodných siedmich kolách si pripísali iba dve remízy a päť prehier, čo je však spôsobené odlivom hráčov zo základu do staršieho dorastu.

Na slovíčko s predsedom šachového klubu

Víťazstvá a prehry patria ku športu. Po 11-tich sezónach vypadli šachisti z Tvrdošína z 3. ligy. O vypadnutí, ale aj o plánoch do budúcnosti sme sa porozprávali s predsedom a hráčim trénerom šachového klubu Františkom Medveckým.

Ako ste sa dostali ku šachu?

Šach som sa začal učiť hrať ako desaťročný v Kňažej, kde som vyrastal. Starší chlapci hrávali medzi sebou šach a mňa to zaujalo. Sledovaním som sa postupne začal do tajov tejto kráľovskej hry. Potom som začal s nimi hrávať a časom s nimi aj vyhrávať. Potom som ešte hral šach na strednej škole, kde som sa zúčastňoval za školu okresných majstrovstiev v šachu stredných škôl a dosť úspešne. Po škole som prestal hrať šachy. Až po základnej vojenskej službe v roku 1984, už som býval v Tvrdošíne v Medvedzi, ma k šachu pritiahol Ján Šebesta.

Aké funkcie zastávate v Mestskom šachovom klube v Tvrdošíne?

Toho času som predsedom mestského šachového klubu. Taktiež som hráčim trénerom. Mám aj licenciu rozhodcu prvej triedy v šachu. Môžem rozhodovať všetky súťaže v rámci Slovenska. Starám sa o celé šachové dianie v Tvrdošíne. V súčasnosti mi pomáhajú J. Broz a Z. Remiaz.

Po 11-tich sezónach v 3. lige „Áčko“ vypadlo. Čo považujete za príčiny tohto vypadnutia?

Tých príčin je viacero. V Áčku, ktoré hralo 3. ligu, došlo ku hráčskemu oslabeniu. Po krátkej a zákernej chorobe nás opustil náš najlepší šachista Ján Španko, čo je citelné oslabenie. Ďalej za nás prestal hrávať Dušan Gembala a Roman Hrnčiar. A mladí hráči ešte nie sú dostatočnou náhradou. Tiež medzi príčiny vypadnutia považujem aj to, že sa od nás absolútne odvrátila šťastena, ktorá

Dokáže šach prilákať aj mladých hráčov, alebo na šachovniciach v Tvrdošíne pôsobia len skúsenejší hráči?

Za nás hrávajú aj mladí hráči ako Kordiakovi, Rasťo a Richard, tiež Koženka Mário, Jandura Filip. Ako aj Vnenk Lubomír, ktorý je veľmi talentovaný šachista no mal vysokoškolské povinnosti a málo hrával. Takým prirodzeným talentovaným šachistom sa ukazuje Michal Majerík.

Vítkovice aj s D. Ferenčíkovou Majsterkami Českej republiky

V Česku sa pred 8711 divákmi odohralo 17. apríla superfinále ženskej florbalovej extraligy žien, v ktorom malo

D. Ferenčíková v drese 1. SC WOOW Vítkovice.

zastúpenie aj mesto Tvrdošín v podobe bývalej hráčky Fbk Tvrdošín, Denisy Ferenčíko-

vej, ktorá už niekoľko sezón háji farby klubu 1. SC WOOW Vítkovice. V sezóne 2015/2016 sa jej dostalo pocty, keď sa dokonca stala kapitánkou. V superfinále narazili Vítkovice na pražský Chodov. Vynikajúci zápas, ktorý sa hral „hore-dole“, skončil v riadnom hracom čase 3:3. Na rad prišlo predĺženie, v ktorom ani jedno mužstvo víťazný gól nestrélo. Preto prišli na rad samostatné nárazy, v ktorých boli úspešnejšie práve hráčky z 1. SC WOOW Vítkovice. Zaslúžene sa tešili zo zisku tretieho majstrovského titulu v histórii klubu. Pohár ako prvá nad hlavu zdvihla ako kapitánka práve Denisa Ferenčíková, ktorá sa ako prvá Oravčanka mohla tešiť z českého majstrovského titulu.

Tvrdošín bronzový

Prvé majstrovstvá Slovenska zahájili družstvá starších žiakov a žiačok. Aj tvrdošínske dievčatá sa prebojovali medzi 8 najlepších družstiev. V Čadci mali v skupine za súperov hráčky z Rybníka, s ktorými vyhrali 3:0, ale Košiciam podľahli 2:3. V boji o finále podľahli Michalovciam 2:3, ale predsa sa tešili z bronzovej medaily, keď v boji o 3. miesto porazili Topoľčany 3:1. Žiačky Tvrdošína podali výborné výkony a hrali v zložení Natália Divinská, Sabína Chylová a Sára Ferenčíková.

V dňoch 20. - 21. apríla sa konal kontrolný turnaj reprezentantov v kategórii starších žiakov a žiačok.

Za účasti 8 najlepších v oboch kategóriách hrali v Topoľčanoch systémom každý s každým. Zadarilo sa Martinovi Kyselovi, ktorý obsadil 1. miesto s bilanciou 6 víťazstiev a 1 prehru.

V súťaži dievčat mal Tvrdošín tiež zastúpenie. Natália Divinská s bilanciou 4-3 obsadila 4. miesto, ale mohla skončiť aj lepšie nebyť kolísavých výkonov v niektorých

zápasoch. Okrem víťazky ako jediná porazila dvojku turnaja Šinkárovú hladko 3:0, ale prehru s nakoniec treťou Pekovou ju ob-rala o celkové 2. miesto.

Postup na Majstrovstvá Slovenska ZŠ

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu na školách v spolupráci so Slovenskou asociáciou športu na školách, každoročne vyhlasuje školskú súťaž vo florbale. Žiačky základnej školy Márie Medveckej v Medvedzi pod vedením trénera Milana Burdeľa sa i tento rok kvalifikovali z okresných, regionálnych a krajských kôl do celoštátneho kola. Vrcholné podujatie sa uskutoční v Dunajskej Strede v dňoch 24. - 25. mája 2016. Dievčatám držíme palce.

Na majstrovstvá sveta pcestujú tri Tvrdošíňanky

V dňoch od 4. do 8. mája sa v kanadskom meste Belleville uskutočnia majstrovstvá sveta junioriek, ktorých sa zúčastní aj slovenská reprezentácia. Medzi výber Slovenska sa dostali aj tri hráčky Fbk Tvrdošín s toho dve odchovankyne klubu. Jedná sa o absolventky športových tried v ZŠ Medvedzie, Miriam Bukovú a veľký talent Kristínu Belicovú, ktorá bude patriť medzi najmladšiu hráčku tohto výberu.

17. ročník tvrdošínskeho mix volejbalu

Sobota, týždeň pred Veľkou nocou, patrí už tradične tvrdošínskeму volejbalu. Tento rok sa v tento deň konal 17. ročník populárneho volejbalového turnaja zmiešaných družstiev. V posledných rokoch sa tento turnaj stal medzinárodným turnajom, kde prichádzajú družstvá z Poľska a Francúzska.

Turnaja sa zúčastnilo 10 družstiev, 78 účastníkov, najmladší hráč mal 18 rokov a najstarší 68 rokov. Spolu sa odohralo 25 zápasov, 50 setov, v ktorých sa rozhodlo, že víťazstvo zostane na domácej pôde v Tvrdošíne.

Tvrdošínsky mix volejbalový turnaj má už svoje miesto

v sérii štyroch medzinárodných turnajoch, ktoré sa hrajú v septembri vo Francúzsku,

v decembri v poľskej Zlotoryji a najbližšie 11. júna v poľskom Zywi.

Oravská volejbalová súťaž žien 2015/2016

Volejbalová súťaž žien sa dostala do finále. Medzi šiestimi družstvami Oravy malo zastúpenie aj mesto Tvrdošín. Je potešiteľné, že napriek všeobecnému poklesu športovej úrovne populácie existujú stále ľudia, pre ktorých má šport svoje miesto v živote. Hlavné kvôli nim a podpore mesta Tvrdošín volejbal stále v Tvrdošíne žije.

Družstvo žien VK Tvrdošín obsadilo v tomto ročníku 4. miesto, čo je reálnym obrazom

stavu volejbalu v Tvrdošíne. Na zápasy nastupovali dievčatá, ktoré ešte len zbierali svoje prvé skúsenosti v zápasoch, ale podľa svojich možností aj staršie a skúsenejšie hráčky.

Volejbalová súťaž sa sice skončila, ale dievčatá pokračujú v tréningoch a ešte ich uvidíme hrať v rôznych družstvách na turnajoch. Ak vás zaujíma volejbal a máte chuť športovať, trénuje sa každý utorok a piatok o 17.00 v športovej hale v Tvrdošíne.

V Tvrdošíne sa bude hrať aj hokejbal

Vedenie mesta Tvrdošín sa pravidelne snaží investovať do nových športových

už v roku 2015 položilo nový asfaltový koberec a zakúpilo hokejové mantinely na vysta-

chy, začali technické služby s montážou hokejbalového ihriska. Čo je to vlastne ten hokejbal? Je to kolektívny šport, verzia hokeja, ktorá sa na Slovensko dostala až v roku 1993. Hrá sa bez korčulí, miesto puku sa hrá so špeciálnou loptičkou, pričom ihrisko je tvorené asfaltovým podkladom ohraničené plastovými mantinelmi.

Hokejbalová plocha bude v najbližších týždňoch dotvorená podľa pravidiel tohto športu.

pri technických službách. Odpoveď je jednoduchá. Mesto

vanie hokejbalového ihriska. Po rozmontovaní ľadovej plo-

Cieľom hry je súperovi dať čo najviac gólov hokejkou.

Fbk Tvrdošín nakoniec tretí

Vo štvrtok 17. marca sa v Mestskej športovej hale odohral piaty, a zároveň rozhodujúci semifinálový zápas ženskej florbalovej extraligy medzi Fbk Tvrdošín a ŠK 98 Pruské o postup do finále. Od úvodného hvizdu predvážalo obe mužstvá výborný florbal. Viac z hry mali domáce hráčky Fbk Tvrdošín, ktorým sa podarilo do záverečnej tretiny vytvoriť dvojgólový náskok. Pri výsledku 5:3 však nepochopiteľne poľavili a dvomi gólmi súperu sa išlo po záverečnom klaskóne do predĺženia. V ňom mali viac šťastia hráčky z Pruského, ktoré zlatým gólom rozhodli zápas, a zároveň aj celú sériu v pomere 3:2

na zápasy pre Pruské. Fbk Tvrdošín sa v sezóne 2015/16 umiestnil na bronzovej priečke. Pohár a medaily si hráčky Fbk Tvrdošín prebrali od prezidenta Slovenského

zväzu florbalu Daniela Graneca. Poďakovanie patrí hráčkam Fbk Tvrdošín ako aj trénerovi Cvančigerovi za výkony, ktoré predvážali počas celej sezóny.

Žywiec privítal až 2244 bežcov

Poľské mesto Żywiec zorganizovalo už 17. ročník polmaratónu, na ktorom bežalo až 2244 bežcov z celého sveta, ktorého sa zúčastnila až päťica bežcov z Tvrdošína. Trasa viedla okolo Żywieckiego jezera. Najlepšie z Tvrdošína dopadol Vladimír Pánik, ktorý skončil vo svojej kategórii na 33. mieste. Pekné umiestnenie obsa-

dili aj ostatní bežci, ktorí bežali rovnakú kategóriu. Viktor Fonfer skončil na 192. mieste, Ján Balún na 277. mieste, Jozef Jagelka bol 289. a Peter Balún finišoval na 565. mieste. Celkovým víťazom sa stal David Kiprono Metto z Kene, ktorý v napínavom závere finišoval len sekundu lepšie ako ďalší Keňan Silas Kiprono Too.